

T.C.
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ
EĞİTSEL İNTERNET KULLANIMINA YÖNELİK ÖZYETERLİK
İNANÇLARI İLE İNTERNET KULLANIMINA İLİŞKİN TUTUMLARININ
İNCELENMESİ

THE ATTITUDES OF PROSPECTIVE SOCIAL SCIENCE TEACHERS TO
THE INTERNET ACCESS AND THEIR SELF-EFFICACY CONFIDENCE
IN EDUCATIONAL INTERNET USE

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Abdullah DEMİR

TEZ DANIŞMANI

Doç.Dr.Süleyman ELMACI

TEMMUZ 2016

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün .... /.... /2016 tarihli toplantısında oluşturulan jüri, Sosyal Bilimler Enstitüsü ilköğretim Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Abdullah DEMİR 'nin "Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanımına Yönelik Özyeterlik İnançları İle İnternet Kullanımına İlişkin Tutumlarının İncelenmesi" başlıklı tezini incelemiş olup aday .../.../2016 tarihinde, saat...da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Aday çalışma, sınav sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Sınav Jürisi	Unvanı, Adı Soyadı	İmza
Üye(Başkan)		
Üye		
Üye		
Üye		

ONAY

...../...../2016

Doç. Dr. Güven ÖZDEM

Enstitü Müdürü

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanımına Yönelik Özyeterlik İnançları İle İnternet Kullanımına İlişkin Tutumlarının İncelenmesi” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

..../..../2016

Abdullah DEMİR

ÖNSÖZ

Bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımına yönelik Özyeterlik inançları ve İnternete yönelik tutumları araştırılmıştır. Araştırma Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği anabilim dalında öğrenim gören 337 öğretmen adayı üzerinde yürütölmüştür.

Bu çalışma 5 ana bölümden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde Problem durumu, problem cümlesi, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, denenceler, varsayımlar ve sınırlılıklar üzerinde durulmaktadır. İkinci bölümde kavramsal açıklama ve alan yazın çalışması üzerinde durulmuştur. Üçüncü bölümde araştırmanın modeli ve yöntemi ile veri toplama araçları incelenmektedir. Dördüncü bölümde araştırma bulguları açıklanmaktadır. Son bölüm ise tezin tartışma sonuç ve öneriler kısmından oluşturmaktadır.

Tez çalışmamın tüm aşamalarında her türlü bilimsel desteği sağlayan değerli danışman hocam Doç.Dr. Süleyman ELMACI'ya ve jüri üyelerinden Prof.Dr. Ünsal BEKDEMİR'e, Yüksek lisans eğitimi konusunda desteğini benden eksik etmeyen değerli hocalarıma, tezimin hazırlanması aşamasında bana fikirleriyle yardımda bulunan, tezime katkı sağlayan değerli arkadaşım Öğr.Gör. Hüseyin KARA'ya, Yrd.Doç.Dr. Özlem BAYDAŞ'a, Yrd.Doç.Dr. İsmail Hakkı TOMAR'a, Doç.Dr. Hasan Hüseyin AKSU'ya son olarak fikir ve görüşleriyle bana yön veren bütün değerli hocalarıma sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Abdullah DEMİR

Giresun-2016

ÖZET
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ
EĞİTSEL İNTERNET KULLANIMINA YÖNELİK ÖZYETERLİK İNANÇLARI
VE İNTERNET KULLANIMINA İLİŞKİN TUTUMLARININ İNCELENMESİ

DEMİR Abdullah

Giresun Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

İlköğretim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Doç.Dr.Süleyman ELMACI

Temmuz 2016, 68 Sayfa

Bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımına yönelik Özyeterlik inançları ve İnternete yönelik tutumları araştırılmıştır. Araştırma Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği anabilim dalında öğrenim gören 337 öğretmen adayı üzerinde yürütülmüştür. Araştırmada (Şahin, 2009) tarafından geliştirilen “Eğitsel İnternet Kullanım Öz yeterlik İnancı Ölçeği” ile (Tavşancıl ve Keser, 2002) “İnternet Kullanımına Yönelik Likert Tipi Bir Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Bunun yanında örnekleme oluşturan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının cinsiyet, sınıf, bilgisayar ve İnternet kullanımı gibi özelliklerini belirlemeye yönelik kişisel bilgi formu düzenlenip uygulanmıştır. Eğitsel İnternet kullanım Özyeterlik inancı ölçeği 5’li likert tipinde 28 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik analizleri (Şahin 2009) tarafından yapılmış ve Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.96 olarak bulunmuştur. Diğer 31 maddeden oluşan “İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği” 5’li likert tipindedir. Ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik analizleri (Tavşancıl, Keser 2002) tarafından yapılmış ve Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.89 olarak bulunmuştur.

Bunun yanında örnekleme oluşturan öğretmen adaylarının cinsiyet, sınıf, öğrenim türü gibi özelliklerini belirlemeye yönelik kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Öğretmen adaylarının toplam puanları, kişisel özellikleri açısından betimleyici

istatistik, ilişkisiz örneklem t-testi, ilişkisiz ikiden çok grup ortalamalarının karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi (one-way-anova), gruplar arasındaki farkın kaynağının tespit etmek için post hoc testlerinden benferroni kullanılmış ve değişkenler arasındaki ilişkilerin tespit edilmesinde pearson correlation analizi yapılmıştır.

Araştırma bulgularına göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı Özyeterlik inançlarında ve İnternete yönelik tutumları arasında ilişkiyi belirlemek için (Pearson Corelasyon) tekniği kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançları ile İnternete karşı tutumları arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı Özyeterlik inançları cinsiyet bağımlı değişkenine göre fark göstermektedir. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı Özyeterlik inançları sınıf düzeyi, İnternete erişim şekli, bilgisayar kullanma yılı, bilgisayarın var olma durumu, İnternet bağlantının var olma durumu, bilgisayar kullanma sıklığı, İnternet kullanma sıklığı, okul dışında bilgisayar eğitimi alma durumu, okul dışında bilgisayar eğitimi aldı isen hangi düzeyde eğitim aldı ve hangi amaçla bilgisayar kullandığı bağımsız değişkenlerine göre farklılık göstermemektedir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanmaya yönelik tutumları bağımlı değişkenine göre bilgisayar kullanma yılı, bilgisayarın var olma durumu, bilgisayar kullanma sıklığı ve okul dışında bilgisayar eğitimi alma durumu bağımsız değişkenlerine göre farklılık göstermektedir. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanmaya yönelik tutumları sınıf düzeyi, İnternete erişim şekli, İnternet bağlantının var olma durumu, İnternet kullanma sıklığı, okul dışında bilgisayar eğitimi aldı isen hangi düzeyde ve hangi amaçla bilgisayar bağımsız değişkenlerine fark göstermemektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitsel İnternet kullanımı, Özyeterlik, Sosyal Bilgiler öğretmenliği, İnternet.

ABSTRACT
THE ATTITUDES OF PROSPECTIVE SOCIAL SCIENCE TEACHERS TO THE
INTERNET ACCESS AND THEIR SELF-EFFICACY CONFIDENCE IN
EDUCATIONAL INTERNET USE

DEMİR Abdullah

Giresun University

Institute of Social Sciences

Department of Primary, Master's Thesis

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Süleyman ELMACI

Giresun 2016, 68 Pages

The aim of this study is to investigate the self-efficacy confidence of prospective social science teachers in education-based internet use and their attitude to the internet access. In the study were involved 337 prospective social science teachers who study at the Department of Social Science, Department of Primary Education, Faculty of Education, Giresun University. In the study were used the Scale of The Self-efficacy Confidence in Educational Internet Use developed by (Şahin, 2009) and the Scale of Likert-Type Attitude To The Internet Use by (Tavşancıl, Keser, 2002.) In addition, a personal information form previously prepared was used to determine such features of prospective social science teachers in the sample as gender, class, computer and internet use. The scale of self-efficacy confidence in educational internet-use consists of 28 items in the five likert-type. The validity and reliability analysis of the scale was done by (Şahin, 2009) and Cronbach's alpha reliability coefficient was found to be 0.89. One other 'Scale of Internet-Use Attitude with 31 items is in the five likert-type. The validity and reliability analysis of the scale was done by (Tavşancıl, Keser, 2002) and Cronbach's alpha reliability coefficient was found to be 0.89.

Moreover, a personal information form previously prepared was used to determine the features of prospective social science teachers such as gender, class and educational field. The total scores of prospective teachers, descriptive statistics

in terms of personal characteristics, independent samples t-test, one-way-anova analysis for the comparison between the averages of more than two independent groups, the Bonferroni post hoc test, a post hoc test, to determine the reason for the difference between the groups were used and Pearson correlation analysis was performed for the determination of the relationship between the variables.

Pearson Correlation Technique was used to determine the relationship between the self-efficacy confidence in educational internet-use of prospective social science teachers and their attitude to the internet in parallel with the results obtained. The analysis made indicated that there existed, at a moderate level, a positive and meaningful relationship between the self-efficacy confidence in educational internet-use of prospective teachers and their attitude towards the internet.

The research results showed that the self-efficacy confidence in educational internet use of prospective social science teachers differs based on the variable of gender. The self-efficacy confidence in educational internet-use of prospective social sciences differs based on such variables as the level of the classroom, the way of the internet Access, the year of the use of the internet, the time of the existence of a computer, the connection of the internet, the frequency of the internet-use, interest in the computer out of class-hours, the level of the internet-education depending on any course taken other than class-hours and the aim of the internet-use. The dependent variable of prospective social science teachers' attitude to the internet differs in terms of such variables as the year of the use of a computer, the time of the ownership of a computer, the frequency of the use of a computer and taking private educational computer courses in addition to school courses. The attitude of prospective social sciences teachers to the internet differs depending on such variables as the level of the classroom, the way of the internet-access, the frequency of the internet-use and the level of the private course taken other than the course given at school.

Keywords: educational use of the Internet, self-efficacy, social studies teacher, internet.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI.....	II
YEMİN METNİ.....	III
ÖNSÖZ	IV
ÖZET.....	V
ABSTRACT.....	VII
İÇİNDEKİLER	IX
KISALTMALAR DİZİNİ.....	XI
TABLO VE ŞEKİLLER DİZİNİ.....	XII
BÖLÜM I.....	1
1.GİRİŞ	1
1.1.Problem Durumu.....	2
1.2.Araştırmanın Amacı	3
1.3.Araştırmanın Önemi.....	3
1.4.Araştırmanın Sınırlılıkları	4
1.5.Varsayımlar	4
1.6.Tanım ve Kısaltmalar	5
BÖLÜM II.....	6
2.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	6
2.1.Bilgi Toplumunun Gelişimi.....	6
2.2.Bilgi Toplumunda Eğitim Süreçleri	9
2.3.Eğitimde İnternet Kullanımı.....	11
BÖLÜM III	23
3.YÖNTEM.....	23
3.1.Araştırma Modeli	23
3.2.Örnekleme	23

3.3.Verileri Toplama Araçları	25
3.4.Verilerin Analizi	25
3.5.Geçerlilik ve Güvenirlik	27
BÖLÜM IV	29
4. BULGULAR VE YORUM.....	29
BÖLÜM V	44
5. TARTIŞMA	44
5.1. Sonuç ve Öneriler.....	47
KAYNAKÇA.....	48
EKLER.....	51
EK 3 Açıklama Metni ve Kişisel Bilgi Formu	51
EK 2 Eğitsel İnternet Kullanım Özyeterlik İnancı Ölçeği	53
EK 3 İnternet Kullanımına Yönelik Likert Tutum Ölçeği	54
ÖZGEÇMİŞ	55

KISALTMALAR DİZİNİ

SPSS	: Statistical Package for Social Science
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
BDÖ	: Bilgisayar destekli öğretim
BDE	: Bilgisayar destekli eğitim
PC	: Kişisel Bilgisayar (Personel Computer)
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
ODTÜ	: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Kbps	: (kb per second) saniyedeki veri miktarını ifade eder
Youtube	: Video paylaşım sitesi
Facebook	: Sosyal paylaşım sitesi
Twitter	: Sosyal paylaşım sitesi

TABLO VE ŞEKİLLER DİZİNİ

Tablo 1. <i>Hanelerde Bilişim Teknolojileri Bulunma Oranı</i>	14
Tablo 2. <i>Alan yazın özeti</i>	19
Tablo 3. <i>Detaylı Alan yazın özeti</i>	22
Tablo 4. <i>Örnekleme de yer alan Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sayısal verileri</i>	24
Tablo 5. <i>Örnekleme de yer alan Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının demografik özellikleri ve bunların analizinde kullanılan yöntemler</i>	26
Tablo 6. <i>Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanımı Özyeterlik İnançlarında ve İnternete Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki Göre Yapılan Korelesyon Çözümlemesi Sonuçları</i>	29
Tablo 7. <i>Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanımı Özyeterlik İnançlarında Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları</i>	30
Tablo 8. <i>Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarında Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları</i>	31
Tablo 9. <i>Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanma Özyeterlik İnançlarının sınıf değişkenine Göre Anova Sonuçları</i>	31
Tablo 10. <i>Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarının sınıf değişkenine Göre Anova Sonuçları</i>	32
Tablo 11. <i>Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanma Özyeterlik İnançlarında Kendinize ait bilgisayarı olup olmadığına Göre t-Testi Sonuçları</i>	32
Tablo 12. <i>Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarında Kendinize ait bilgisayarı olup olmadığına Göre t-Testi Sonuçları</i>	33
Tablo 13. <i>Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanma Özyeterlik İnançlarında İnternet bağlantısının olup olmadığına Göre t-Testi Sonuçları</i>	34
Tablo 14. <i>Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarında İnternet bağlantısının olup olmadığına Göre t-Testi Sonuçları</i>	34
Tablo 15. <i>Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanma Özyeterlik İnançlarında İnternet erişim şekline Göre ANOVA Sonuçları</i>	35
Tablo 16. <i>Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarında İnternet erişim şekline Göre ANOVA Sonuçları</i>	36

Tablo 17. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanma Özyeterlik İnançlarında kaç yıldır bilgisayar kullandığına Göre Anova Sonuçları.	36
Tablo 18. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarında kaç yıldır bilgisayar kullandığına Göre Anova Sonuçları.....	37
Tablo 19. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanma Özyeterlik inançlarında hangi sıklıkla bilgisayar kullandığına göre anova sonuçları.....	38
Tablo 20. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında hangi sıklıkla bilgisayar kullandığına göre anova sonuçları.....	38
Tablo 21. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanma Özyeterlik inançlarında hangi sıklıkla İnternet kullandığına göre anova sonuçları	39
Tablo 22. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında hangi sıklıkla İnternet kullandığına göre anova sonuçları	39
Tablo 23. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanma Özyeterlik inançlarında bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim alıp almadığına göre yapılan t-testi çözümlemesi sonuçları	40
Tablo 24. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim alıp almadığına göre yapılan t-testi çözümlemesi sonuçları.....	41
Tablo 25. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı Özyeterlik inançlarında bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim aldıysa hangi düzeyde olduğuna göre yapılan anova çözümlemesi sonuçları	41
Tablo 26. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim aldıysa hangi düzeyde olduğuna göre yapılan anova çözümlemesi sonuçları.....	42
Tablo 27. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı Özyeterlik inançlarında en çok hangi amaçla bilgisayar kullandığına göre yapılan anova çözümlemesi sonuçları	43
Tablo 28. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında en çok hangi amaçla bilgisayar kullandığına göre yapılan anova çözümlemesi sonuçları..	43

BÖLÜM I

1.GİRİŞ

Bilginin üretimi, yönetimi, biriktirilmesi (depolama), tasnifi ve taşınmasıyla ilgili sorunlar insanlık tarihi kadar eskidir. Dünya üzerinde sahne alan ilk insandan günümüze kadar geçen süre içerisinde aralıksız olarak, bu sorunların çözümü adına birçok adım atılmıştır. Teknoloji bu adımların önemli bir ayağını oluşturmaktadır. Geçmişten günümüze teknolojinin hızla değişimi, bilginin üretimi ve yönetiminde önemli kolaylıklar sağlamanın yanında, günümüz bireylerinin kişisel özelliklerini de önemli ölçüde değiştirmiştir.

Bu doğrultuda günümüzde, bilgiye ulaşabilen, kullanabilen, disiplinler arası işbirlikli çalışabilen ve problem çözebilen bireylerin yetiştirilmesi esas alınmıştır. Tüm bu becerilerin geliştirilmesinde hiç kuşkusuz gelişen yeni teknolojilerin önemi büyüktür. Bu kapsamda yeni teknolojilerin günümüz öğrencilerine kazandırılmasında eğitim ortamlarının önemi daha da öne çıkmaktadır. Eğitim ortamlarında kullanılan teknoloji öğrencilerin, konuları somutlaştırmasına, derse aktif katılmalarına, motivasyon ve tutumlarının artmasına ve çeşitli bilgi kaynaklarına erişmelerine yardımcı olmaktadır (Goktas, Gedik ve Baydas, 2013; Hew ve Brush, 2007). Ancak eğitim ortamlarında teknolojilerin etkin kullanılması elbette öğretmenlere bağlıdır. Bu kapsamda öğretmenlerin teknoloji bilgi ve yeterliklerine sahip olması hizmet öncesi dönemde alacakları teknoloji eğitimleriyle mümkün olmaktadır (Göktaş Yıldırım ve Yıldırım, 2008). Buna yönelik 1998 yılında yükseköğretim kurumu (YÖK) tarafından eğitim fakültelerinde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersleri verilmeye başlanmıştır.

İki saati teorik, iki saati uygulama şeklinde Eğitim Fakülteleri programlarında yer alan dersin Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenen bu derslerin içerikleri “çeşitli öğretim teknolojilerinin özellikleri, öğretim sürecindeki yeri ve kullanımı, öğretim teknolojileri yoluyla öğretim materyallerinin (çalışma yaprakları, saydamlar, slaytlar, video bilgisayar temelli ders materyali vb.) geliştirilmesi ve çeşitli nitelikteki materyallerin değerlendirilmesi” (YÖK, 1998, s.166; YÖK, 2003,

s.152) şeklinde belirlenmişti. Bu amaç kapsamında materyalleri geliştirme ve değerlendirme süreçlerinde web araçlarının rolü yadsınamaz. Bu nedenle öğretmen adaylarının web kaynaklarını kullanabilmeleri ve doğru bilgi kaynaklarına ulaşabilmeleri bu derslerde aldıkları eğitimin başarısı ile doğru orantılıdır.

1.1.Problem Durumu

Öğretmen adaylarına hizmet öncesi dönemde sunulan Bilişim Teknolojileri (BT) eğitimlerinin önemi hiç kuşkusuz büyüktür. Bu eğitimlerde çeşitli BT yeterliliklerinin kazandırılması hedeflenmektedir. Bu yeterliklerden biri de eğitsel İnternet kaynaklarının doğru şekilde kullanılmasıdır. Bu kaynakların eğitsel ortamlarda kullanımına yönelik öğretmen adaylarının yeterliklerinin ve tutumlarının artırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda öğretmen adaylarının İnternet kullanımına yönelik tutumlarının ve Özyeterliliklerinin belirlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Nitekim eğitsel İnternet kullanımına ilişkin Özyeterlilik inancına sahip olmayan bir öğretmen gelecekte derslerinde eğitsel İnternet kullanmada kendini yetersiz hissederek, eğitsel web kaynaklarını kullanmaktan kaçınması söz konusu olacaktır. Benzer şekilde derslerde İnternet kullanmaya yönelik olumsuz tutum sergileyen bir öğretmen adayının, gelecekteki derslerinde de İnternet kullanmada olumsuz bir yaklaşım sergilemesi kaçınılmazdır. Bu nedenle öğretmen adaylarına hizmet öncesi dönemde verilen eğitimler sonucunda onların İnternet kullanma tutumlarının ve eğitsel İnternet kullanma Özyeterlilik inançlarının çeşitli değişkenler açısından belirlenmesine gelecekte yapacakları görevin kalitesi noktasında ihtiyaç duyulacaktır.

Bunun yanı sıra öğretmen adaylarının derslerinde BT kullanma tutumları ve Özyeterlilik inançlarının cinsiyet, sınıf düzeyi, İnternete erişim şekli, bilgisayar kullanma yılı, bilgisayarın var olma durumu, İnternet bağlantının var olma durumu, bilgisayar kullanma sıklığı, İnternet kullanma sıklığı, okul dışında bilgisayar eğitimi alma durumu, okul dışında bilgisayar eğitimi aldı isen hangi düzeyde ve hangi amaçla bilgisayar kullandığı durumu bağımsız değişkenleri açısından farklılıklarının belirlenmesi, detaylı bilgiye ulaşılması adına gereklilik oluşturmaktadır

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu tez Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik Özyeterlik inançlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmaktadır.

1. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları arasında ilişki var mıdır?
2. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançlarının;
  - a. Cinsiyete göre
  - b. Eğitim-öğretim gördüğü sınıf düzeyine göre
  - c. Kendisine ait bilgisayarı olup olmadığına göre
  - d. İnternet bağlantısının olup olmadığına göre
  - e. İnternet erişimine göre
  - f. Kaç yıldır bilgisayar kullandığına göre
  - g. Hangi sıklıkla bilgisayar kullandığına göre
  - h. Hangi sıklıkla İnternet kullandığına göre
  - i. Bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir kurumda eğitim alıp almadığına göre
  - j. Bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim aldı ise bu eğitimin düzeyine göre
  - k. En çok hangi amaçla bilgisayar kullandığına göre fark var mıdır?

1.3.Araştırmanın Önemi

Bu araştırmada Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının mevcut durumlarını betimleyip Sosyal Bilgiler eğitimde bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik yeni yaklaşımlar, öneriler ve bu konuda daha donanımlı olabilmeleri için farklı perspektifler belirlenebilir. Bu anlamda her öğrencinin kendine uygun hızda ve biçimde öğrenme gereksinimine yönelik çalışmaların oluşturulmasına yardım edilebilir.

Çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları arasında cinsiyet farklılıklarının tespit edilmesi öğretmen adaylarına verilen eğitimlere katkı sağlayabilir. Buna bağlı olarak, Özyeterlik inancının yüksek olduğu gruplar tespit edilerek işbirlikli çalışmalar yürütülebilir. Benzer şekilde öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançlarının belirlenmesi sınıf düzeyine göre bilişim teknolojileri uygulamalarının gerçekleştirilmesi noktasında önem taşımaktadır.

Araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançlarının; İnternet bağlantısına, kişisel bilgisayara sahip olma, bilgisayar kullanma ve İnternete girme sıklıkları açısından etkileri incelenmiştir. Bu kapsamda öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumlarında ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançlarında etkili olan değişkenlerin tespit edilmesi önemlidir.

1.4.Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma, 2013-2014 öğretim yılı ile sınırlıdır.
2. Çalışma yalnızca Giresun üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilimdalı öğrencileri ile sınırlıdır.
3. Araştırma sosyal bilgiler öğretmen adayları üzerinde ve sadece Giresun Üniversitesinde gerçekleştirildiğinden araştırma sonuçlarının genellenebilirliği açısından sınırlıdır.
4. Araştırma ele alınan değişkenler bakımından cinsiyet, sınıf, kendisine ait bilgisayar olup-olmadığı, İnternet bağlantısının olup-olmadığı, İnternet erişimine, kaç yıldır bilgisayar kullandığı, hangi sıklıkla bilgisayar kullandığı, hangi sıklıkla İnternet kullandığı, okul dışında herhangi bir eğitim alıp almadığı, okul dışında herhangi bir eğitim aldı ise düzeyine, hangi amaçla bilgisayar kullandığı değişkenleri ile sınırlıdır.

1.5.Varsayımlar

1. Çalışmada öğrencilerin veri toplama araçlarını samimiyetle doldurdıkları varsayılmıştır.

2. Ailelerin ekonomik durumunun etkili olduğu düşünölmüştür.
3. Veri toplama tekniğinin öğretmen adaylarının öz yeterlik algılarını ve tutumlarını yeterli derecede ortaya koyduğu varsayılmıştır.

1.6.Tanım ve Kısaltmalar

BT : Bilişim Teknolojileri

e-devlet : Vatandaşlara devlet tarafından verilen hizmetlerin elektronik ortamda sunulması

e-dönüşüm : Vatandaşlarımıza daha kaliteli ve hızlı kamu hizmeti sunabilmek amacıyla; katılımcı, şeffaf, etkin ve basit iş süreçlerine sahip olmayı ilke edinmiş bir devlet yapısı oluşturacak koşulların hazırlanmasıdır.

BÖLÜM II

2.İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

İlkel toplumdan tarım toplumuna ve tarım toplumundan sanayi toplumuna geçişte, üretim teknolojisi alanında ulaşılan makinalaşmanın önemi büyüktür. Bugün ise ileri sanayi toplumundan, sanayi ötesi aşamaya geçişte vazgeçilmez ve tükenmez bir kaynak olarak önem kazanan bilginin elde edilmesi, işlenmesi ve yönetilmesinde ulaşılan bilgi teknolojileri belirleyici rol oynamaktadır. Bunun sonucunda artık bilginin ve bilgi teknolojilerinin vazgeçilmez olduğu ortaya çıkmıştır. Buna bağlı olarak yeni toplumsal aşama, bilgi toplumu olarak adlandırılmasında bir gerçeklik olmuştur.

2.1.Bilgi Toplumunun Gelişimi

Bu yeni toplumsal aşama, ister “**bilgi toplumu**”, ister “**sanayi ötesi toplum**”, isterse “**postmodernist toplum**” olarak adlandırılın; kabul edilen bir gerçek var ki, yeni toplumsal aşamanın kendine özgü kurumları ve ilkeleri bulunduğu ve artık eski kural ve ilkelerin geçerliliğini kaybettiğidir. Bu yeni aşamayı biçimleyen faktörler olarak ileri sürülen “**bilgi**” ve “**bilgi teknolojileri**” ve bunların sunduğu olanaklar hakkında bilgi sahibi olmak, yeni toplum düzeni içinde varlık gösterecek örgütlerin tasarlanması, yönetilmesi ve faaliyetlerinin sürdürülmesine önemli katkıda bulunacaktır (Bensghir, 1996).

Bilişim dünyasındaki devrim 1946 yıllarında ilk bilgisayarın yapılması ile başlamıştır. Bunu 20. yüzyılın elektronik alanındaki en önemli buluşlarından biri olan geçirgeç de denilen transistörlerin bulunuşu izlemiştir. William Shockley başkanlığında John Bardeen ve Walter Brattain'den oluşan ekip bu buluşlarıyla 1956 yılında Nobel ödülünü paylaşmışlardır. Tümleşik devrelerin (mikroçip) yarı iletken boşluk tüplerinin yerine kullanılabileceğinin 1959 yılında fark edilmesiyle birlikte elektronik dünyası hayatımızı kökten değiştirecek yeni bir döneme girmiştir. Bugün yaşantımızın vazgeçilmezleri arasında yer alan mobil teknolojiler ve İnternet bu dönemin bir sonucu olarak karşımızda durmaktadır. Sanayi devriminin yaşandığı dönemlerde ortaya çıkan teknolojik gelişmelerin hedef kitlesi, o teknolojiden etkilenen işletmeler ve o bölgede yaşayan insanlardır. Bilişim teknolojilerinde ortaya çıkan küçük bir buluş ise tüm dünyada inanılmaz bir hızda yayılmakta ve bunu

sonucunda yaşam şekillerinde ve alışkanlıklarda önemli değişiklikler de gözlemlenebilmektedir. Bütün bunlar göstermektedir ki bilgiye ve bilgi teknolojilerine sahip olanların aynı zamanda güce de sahip oldukları bir dünyada yaşamaktayız. Önceleri toprak sahiplerinin daha sonra makine ve sanayicilerin elinde tuttuğu bu güç, bilgi teknolojilerine sahip olanların eline geçmiştir ve hem siyasi hem politik olarak dünyanın şekillenmesinde bilgi teknolojileri en büyük etkenlerden biri haline gelmiştir (Kara ve Demir, 2009).

Bilişim teknolojilerinin Türkiye'deki gelişimine baktığımızda 1960 lara kadar yabancı sermayenin Türkiye'deki faaliyetleri kolay olmadığından, bildiğimiz elektronik bilgi işlemenin dışında basit yığın verileri dört işlem temelinde sayma ve ayrıştırma işlemlerinin yapıldığını görmekteyiz. Daha sonraları birtakım yerli ortakların sürece dahil edilmesiyle birlikte çoğu ABD merkezli bazı uluslararası şirketler Türkiye'de faaliyete başlamıştır. Bilgi işleme teknolojileri alanında kullanılan ilk bilgisayarların satın alma maliyetlerinin oldukça yüksek olması nedeniyle daha çok kiralama yoluyla çözüm üretilmeye çalışılmıştır. Türkiye ancak 1960'ta sipariş üzerine üretilen bir bilgisayara satın alma yoluyla sahip olmuştur. Bunu takip eden günlerde de bilgisayarın satın alındığı kurum olan Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde Türkiye'nin ilk Bilgi İşlem Merkezi kurulmuştur. Bu dönem program, yazılım, programcı, computer, programlama dilleri gibi yeni terimlerin hayatımıza girdiği bir dönem olmuştur (Kara ve Demir, 2009).

Mikroçiplerin endüstriyel üretimde kullanılmaya başlamasıyla birlikte üretim süreci sonunda ortaya çıkan ürünler hem boyut olarak oldukça küçülmüş hem de fiyat bazında kişisel olarak satın alınabilir bir düzeye inmiştir. Oda büyüklüğündeki devasa boyutlar ve tonlarca ağırlık masaüstüne ve taşınabilir teknolojilere terfi ederken devletler ve kurumlar tarafından ancak karşılanabilen maliyetler ise hane halkları veya paydaşları tarafından karşılanabilir duruma gelmiştir. Kişisel bilgisayarlar ve yan ürünlerinin 1985 yılı itibarıyla satın alınabilir düzeye gelmesi, talep ve arz dengesine bağlı olarak donanımsal üretimin artmasına neden olmuştur. Birçok marka kurumsal ürünlerinin yanında PC (Personel Computer) adı verilen ve müşteri kitlesi olarak bireysel tüketicilerin hedeflendiği bilgisayarları piyasaya sürmüştür. Bu alanda yerli üreticilerin olmaması, Türkiye pazarının tamamen çok

uluslu ve tanınmış markaların rakip olarak birbirleriyle mücadele ettikleri bir alan haline gelmesine neden olmuştur. Bilgisayarlara olan talebin artması beraberinde birtakım sorunları da gündeme taşımıştır. Bunların en başında ise bilgisayarların bir iş yapabilme yeteneğini ortaya çıkaran yazılımların olmayışıdır. Günümüzün halen en popüler yazılım üreticisi olan şirketler bu sorunları çözme adına gerek kurumsal, gerekse kişisel kullanıma uygun işletim sistemleri ve uygulama yazılımları üreterek kullanıcıların bazı işlerini kendilerinin yapabilmesine olanak sağlamışlardır.

Türkiye’de bilgisayarların eğitimde kullanılmasıyla ilgili ilk çalışmalar 1984-1985 yıllarında başlamıştır. Her ile liseler bazında bilgisayarlar gönderilmiş, ilk aşamada bu bilgisayarları kullanacak öğretmenlerin eğitimleri de yüklenici şirketler tarafından sağlanmaya çalışılmıştır. Gerek öğretmenlerin eğitimi gerekse bilgisayar kullanımında görev alacak diğer personelin eğitiminde hedeflenen verimlilik düzeyine ulaşılamamıştır. Bakanlık tarafından okullara gönderilen bu bilgisayarların bazıları arıza yapma ihtimaline karşı hiçbir zaman kullanıma sokulmamıştır. Gerekçe olarak ta coğrafi şartlar göz önüne alındığında arızalanan bilgisayarların tamirinin mümkün olmaması veya tamir ve bakım ücretlerinin çok yüksek olması gibi nedenler ileri sürülmektedir. Türkiye’nin İnternet bağlantısı ise 1993 yılında ODTÜ üzerinden 64 Kbps hızında ODTÜ-TÜBİTAK tarafından oluşturulan Tr-Net projesi ile sağlanmıştır. Özellikle 1995 ve sonrası kişisel bilgisayar kullanımında bir dönüm noktası sayılabilir. Bilgisayarlarda kullanılan işletim sisteminin (kullanıcı arayüzü) değişmesi, komutla yapılan işlemlerin görsel simgeler vasıtasıyla yapılabilmesi, bir bilgisayarın aynı anda birden çok uygulamayı çalıştırabilmesi, ses ve görsel özelliklerin kullanılabilir hale gelmesi ve en önemlisi de kullanıcı arayüzünün Türkçe olması gibi nedenler bilgisayarların ev kullanıcıları tarafından tercih edilmesinin başlıca sebeplerindendir. Diğer taraftan İnternet ortamı ve içeriğinin gittikçe zenginleşmesi İnternet’e ulaşabilen kullanıcı sayısının artması yani kişisel bilgisayar sayısının artması anlamına gelmektedir.

Bilgi toplumu, bilgi ekonomisi, e-dönüşüm, e-devlet gibi terimlerin günümüzde daha sık dile getirilmeye başlaması, henüz tamamlanmamış olan bu süreçte toplumlarımızı ve her birimizi değiştirmeye zorlamaktadır. Bir yandan eski anlayış ve paradigmaların sarsıldığını izlerken öte yandan her birimiz için yeni

fırsatların ortaya çıktığını görmekteyiz. Bilgi devriminin gereklerine uymayan toplumsal yapıların çözülmekte olduğu, iş hayatının, sosyal ilişkilerin, hayatımıza yön veren anlayışların köklü biçimde değiştiği kesin. Bu gün sadece kurumların kuruluşların değil, bireylerinde, kendilerini gerçekleştirebilmeleri, potansiyellerini açığa çıkarabilmeleri için bilgi işleme becerilerine ihtiyaçları vardır (Aydın, Hoşcan ve Özkul, 2002).

2. 2.Bilgi Toplumunda Eğitim Süreçleri

Bilgi mali kaynak, insan kaynakları, öğrenci ve teknoloji gibi parametrelerin de yer aldığı öğretim-öğrenme sistemi içerisindeki en önemli girdilerden biridir (Ergin,1998). Bu girdinin hangi yöntemlerle ve öğretim-öğrenme sürecinin çıktısı olan öğrencilere nasıl aktarıldığı veya aktarılması gerektiği, elde edilen sonuçlar ve hedefler arasındaki mesafe, günümüz modern bilim dünyasının tartıştığı ve çözüm üretmeye çalıştığı en önemli başlıklardan birisidir.

Öğretim-öğrenme süreçleri kavramının kapsamlı ve karmaşık niteliğini anlayabilmek için her şeyden önce bu kavramın dayandığı alt kavramları bilmek gerekir. Öğrenme birey ile çevresi arasında karşılıklı etkileşimle oluşan kalıcı izlenimli yaşantı ürünlerinin bireyde oluşturduğu davranış değişimini ifade etmektedir. Öğretim ise öğrenmenin kılavuzlanması ve sağlanması veya belirlenmiş özel hedeflere ulaşmak için gerekli bir seri öğrenme görevinin planlanması, organizasyonu ve uygulanmasıdır. İletişim ise iki öge arası etkilenme olgusunu ifade eden karmaşık ve çok boyutlu bir kavramdır. Belirli bir amacı gerçekleştirmek üzere eğitim öğelerinin birbirleriyle etkileşim durumunda bir bütün oluşturacak şekilde organize edilmesi haline ise sistem adı verilir (Alkan, 1998).

Bilişim Teknolojilerinin eğitim-öğretim alanında kullanılması sonucunda bir takım yeni kavramların ortaya çıkmıştır. Bu kavramların en yaygın olanları bilgi teknolojisi, bilgisayar eğitimi, bilgisayar farkındalığı, bilgisayar okuryazarlığı, İnternet okuryazarlığı ve bilgi okuryazarlığı gibi kavramlardır. Bilişim teknolojilerinin eğitim-öğretim sürecinde kullanımıyla ilgili en etkili rollerden biri de öğretmenlere düşmektedir. Bu açıdan bakıldığında her ne kadar öğrencilerin etkilendiği bir süreçten bahsediliyor olsa da onları yönlendirme ve donatma sorumluluğunu üstlenen öğretmenlerin de bilgisayar ve İnternet okur-yazarlığı,

teknoloji kullanımı gibi becerilerle donatılması gerekmektedir (Seferoğlu, Akbıyık, ve Bulut, 2008).

Dünyada teknolojinin gelişimine paralel olarak eğitim alanındaki çalışma şartları da değişmektedir. Eğitimciler için önemli olan ise bilişim teknolojilerinin getirdiği avantajlardan en iyi şekilde faydalanmak ve bu faydayı başarıya dönüştürmektir. Çünkü eğitim alanındaki en son yenilikler bilişim teknolojileri ile daha kolay izlenmekte ve uygulanabilmektedir (Kara ve Demir, 2008). Yaşam boyu öğrenme ihtiyacındaki bilgi çağı bireylerinin artan eğitim ihtiyacının karşılanmasında, kullanımı adeta bir zorunluluk haline gelen bilgi ve iletişim teknolojileri bilgisayar destekli eğitim (BDE) ve bilgisayar destekli öğretim (BDÖ) gibi çeşitli kavramların ortaya çıkmasına neden olmuştur (Güneş, 2009). Her iki kavramla ilgili olarak birçok tanım ve yaklaşım bulunmakla birlikte Bilgisayar destekli öğretim kavramının eğitim-öğretim sürecinin her aşamasında kullanılması yaklaşımı ağırlık kazanmaktadır. Buna bilgisayarların eğitim-öğretim kurumlarının yönetim kademelerinde kullanımını da dahil etmek gerekir. Yani öğrenci kayıtları, notların depolanması, görüntülenmesi ve buna benzer bilgilerin bilgisayar ortamında tutulması ve yeri geldiğinde bu yığın verilerden bazı istatistiksel sonuçların üretilerek yönetim kademesinin gelecek planları ve başarı motivasyonu ile ilgili çalışmalarına olumlu katkı sağlanması hedeflenmektedir. Bilgisayar destekli öğretim kavramı ise daha çok öğrenme eyleminin gerçekleşme sürecinde bilgisayarların araç-gereç olarak kullanımıyla ilgilidir. Daha önceleri gerek sınıf içi gerekse sınıf ortamı dışında gerçekleştirilen öğretimi desteklemek amacıyla birçok araç ve gereç kullanıldığını biliyoruz. Bilgisayarların bu alanda işe koşulmasıyla içerik olarak daha zengin, öğrenmeyi kolaylaştırıcı birçok görsel ve işitsel aracın öğretim etkinliklerinde kullanımı söz konusu olmuştur. Buna bağlı olarak BDÖ’de bazı durumlarda bilgisayarlar öğretici rolü üstlenmiş, bazen de sınıf yerine sanal öğrenme ortamları kullanılmaktadır. BDÖ’de her biri farklı işlev ve amaçlara sahip öğretici yazılımlar kullanılmaktadır. En temel özellikleri etkileşim ve çoklu ortam olan eğitsel yazılımların öğretim amaçlı kullanımı ile öğrenciler için farklı duyulara hitap eden, zengin içerikli öğrenme ortamları sunulmaktadır. Bireysel öğrenmeye olanak sağlamalarının yanı sıra, İnternet gibi ağ yapıları ile bütünleştirilmiş BDÖ uygulamaları yardımıyla öğrenciler akranları ve öğretmenleri ile sınıf ortamında

çoğu zaman gerçekleşemeyen etkileşim ve iletişim olanaklarına sahip olabilmekte ve bir anlamda sanal öğrenme toplulukları meydana getirebilmektedirler (Güneş, 2009).

Bilgisayar destekli öğretimin kuramsal temellerine baktığımızda Davranışçı Kuramlar, Bilişsel Kuramlar ve oluşturmacı kuramlar olmak üzere karşımıza genel olarak üç başlık çıkmaktadır. Bilgisayar destekli öğretim uygulamaları önce öğrencinin bireysel olarak çalışabildiği ve gerekli dönütleri aldığı sistemler olarak tasarlanmıştır. Bu tasarım yaklaşımı davranışçı kuramın ilkeleri ile hemen hemen örtüşmektedir. Son yapılan araştırmalara bakıldığında interaktif birebir uygulamaların akademik başarı üzerinde çok fazla etkisinin olmadığı ve öğrenci psikolojisi üzerinde toplumdan soyutlanmış hissi gibi birtakım olumsuz etkilerinin olduğu saptanmıştır. Oluşturmacı yaklaşımın yaygınlaşmasıyla birlikte öğretim amaçlı özel bilgisayar programlarının yazılması yerine bu amaca uygun İnternet uygulamalarının öğretim amaçlı kullanımı daha önemli hale gelmektedir. (Güneş, 2009).

Öğrenci merkezli eğitimin dikkate alması gereken konulardan biri de kişisel ihtiyaç ve özellikler dikkate alınarak her öğrencinin kendine uygun hızda ve biçimde öğrenme gereksinimidir. Özellikle öğrencinin anlamadaki bireysel gereksinimlerine daha çok yanıt veren uyarlanabilir yazılımlar öğretmene rolünü değiştirmede yardımcı olabilir. Zeki yazılımlar çoklu ortam ve sanal ortam olanaklarını işe koşarak, öğretmenin rutin iş yükünü azaltacaktır. Öte yandan öğretmen, bireysel gereksinimlere yanıt verebilecek yazılımların tasarlanması ve hazırlanması aşamalarında daha aktif görevler almalıdır (Akpınar, 1999)

2.3.Eğitimde İnternet Kullanımı

Bilgisayar ve İnternet kullanımı cep telefonu, tablet ve notebook bilgisayar gibi taşınabilir teknolojilerin artmasına paralel olarak her geçen gün artmaktadır. Özellikle akıllı cep telefonlarının İnternet'e bağlanması sosyal medya da denilen facebook ve twitter gibi uygulamaların kullanıcı sayısında olağanüstü artışlara neden olmuştur. Dünyanın herhangi bir yerinde meydana gelen bir olay sosyal medya paylaşımcıları tarafından anında zaman ve mekan sınırlarının dışına taşınarak paydaşlara ulaştırılmaktadır. Bunun yanında youtube gibi görsel ve işitsel birçok eğitici ve öğretici materyali bünyesinde barındıran asenkron olarak hizmet veren

İnternet siteleri de mevcuttur. İnternet'in bu kadar zengin içerik barındırması bir arz talep meselesidir ve bir ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır. Bu konuyu daha iyi anlaşılması açısından Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 2014 yılında yapılan Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması'na bakmak gerekir.

- Bilgisayar ve İnternet kullanım oranları 16-74 yaş grubundaki bireylerde sırasıyla %53,5 ve %53,8 oldu. Bu oranlar erkeklerde %62,7 ve %63,5 iken, kadınlarda %44,3 ve %44,1'dir. Bilgisayar ve İnternet kullanım oranları, 2013 yılında %49,9 ve %48,9'du.
- Bilgisayar ve İnternet kullanım oranlarının en yüksek olduğu yaş grubu 16-24'tür. Bilgisayar ve İnternet kullanımı tüm yaş gruplarında erkeklerde daha yüksektir.
- Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre 2014 yılı Nisan ayında Türkiye genelinde İnternet erişim imkanına sahip hanelerin oranı %60,2 oranında gerçekleştirmiştir. 2013 yılının aynı ayında ise bu hanelerin oranı %49,1'dir.
- Evden İnternete erişimi olmayan hanelerin %42,8'i evden İnternete bağlanmama nedeni olarak İnternet kullanımına ihtiyaç duymadıklarını belirtti. Bunu %31,9 ile İnternet bağlantı ücretlerinin yüksekliği takip etti.
- Genişbant İnternet erişim imkanına sahip hanelerin oranı %57,2 oldu. Buna göre hanelerin %37,9'u sabit genişbant bağlantı (ADSL, kablo TV altyapısı üzerinden kablolu İnternet, fiber vb.) ile İnternete erişim sağlarken, %37'si mobil genişbant bağlantı ile İnternete erişim sağladı. Darbant bağlantı ise hanelerin %6'sında İnternet erişimi için kullanıldı.
- İnterneti 2014 yılının ilk üç ayında kullanan 16-74 yaş grubu bireylerin %79,1'i evde kullandı. Bunu %38,7 ile işyeri, %30,2 ile akraba, arkadaş evleri, %23,3 ile alışveriş merkezi, havaalanı, vb. kablosuz bağlantının yapılabildiği yerler ve %14,3 ile İnternet kafe takip etti.
- İnterneti 2014 yılının ilk üç ayında kullanan bireylerin %58'i ev ve işyeri dışında İnternete kablosuz olarak bağlanmak için cep telefonu veya akıllı telefon kullanırken, %28,5'i taşınabilir bilgisayar (dizüstü, netbook,

tablet vb.) kullandı. Bu oranlar 2013 yılının aynı döneminde sırasıyla %41,1 ve %17,1'di.

- İnternet kullanım amaçları dikkate alındığında, 2014 yılının ilk üç ayında İnternet kullanan bireylerin %78,8'i sosyal paylaşım sitelerine katılım sağlarken, bunu %74,2 ile online haber, gazete ya da dergi okuma, %67,2 ile mal ve hizmetler hakkında bilgi arama, %58,7 ile oyun, müzik, film, görüntü indirme veya oynatma, %53,9 ile e-posta gönderme-alma takip etti TÜİK (2014)

Bu araştırmaya baktığımızda bir kısmı bir önceki paragrafta verdiğimiz bilgileri destekler niteliktedir. Bununla birlikte bilgisayar ve İnternet kullanım oranlarının en yüksek olduğu yaş grubunun 16 ile 24 arasında olması bilgisayar destekli öğretimin hedef kitlesinin teknoloji kullanımına bakış açısını ortaya koyması bakımından oldukça önemlidir. Önceki yıllara göre karşılaştırılması yapıldığında hem 16-24 yaş grubunun hem de diğer yaş gruplarının İnternet ve bilişim teknolojileriyle ilgili farkındalık düzeylerinin daha yüksek olduğunu söyleyebiliriz. Bu araştırma sonucunun da ortaya koyduğu gibi bilgisayar ve İnternet kullanımının artmasına bağlı olarak ülkemizde de hem özel hem de kamu kurumları tarafından İnternet temelli uzaktan eğitim merkezlerinin sayısı her geçen gün çoğalmaktadır. Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre Türkiye genelinde İnternet erişim imkanına sahip hanelerin oranı 2013'te %49,1 iken 2014 yılı aynı ayında %11,1'lik bir artışla %60,2 olmuştur.

TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması kapsamında Tablo-1'de ise hanelerde bilişim teknolojileri bulunma oranına yer verilmiştir. Buna göre Türkiye genelinde hanelerde masaüstü bilgisayar %27,6, taşınabilir bilgisayar %40,1, cep telefonu (akıllı telefonlar dahil) ise %96,1 olarak tespit edilmiştir (TÜİK, 2014). Bu sonuçlara bakıldığında yine halkın önemli bir kısmının İnternet vasıtasıyla teknoloji tabanlı öğretimin hedef kitlesi haline geldiğini görmekteyiz.

Tablo 1. Hanelerde Bilişim Teknolojileri Bulunma Oranı

	Toplam
Masaüstü bilgisayar	27,6
Taşınabilir bilgisayar (Dizüstü, tablet, netbook vb)	40,1
Cep telefonu (Akıllı telefonlar dahil)	96,1
Oyun konsolu	5,6
Sabit hatlı telefon	34,6
Dijital fotoğraf makinesi / kamera	27,2
DVD / VCD / DivX oynatıcı	29,2
İnternete bağlanabilen TV	12,4
Hiçbiri	1,8

TÜİK, Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2014. Birden fazla seçenek işaretlenebildiği için toplam 100 olmayabilir.

Bilgisayar destekli eğitim ortamlarının oluşturulması ve etkin kullanılmasında elbette öğretmenlerin BT kullanma becerileri ve tutumları öne çıkarmaktadır. Bu kapsamda öğretmenlerin teknoloji bilgi ve yeterliklerine sahip olması hizmet öncesi dönemde alacakları teknoloji eğitimleriyle mümkün olmaktadır. Buna yönelik 1998 yılınca yükseköğretim kurumu (YÖK) tarafından eğitim fakültelerinde Bilgisayar ve Öğretim teknolojileri ve Materyal Geliştirme dersleri verilmeye başlanmıştır.

Eğitim Fakültelerinde standart bir program yürütülmektedir. Bu programa göre İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği lisans programında güz ve bahar dönemlerinde bilgisayar I ve bilgisayar II dersleri 4 saat üzerinde 2+2 (iki saat teorik, iki saat uygulamalı) yürütülmektedir. Bilgisayar I dersi için ; “Bilişim teknolojileri, yazılım ve donanım ile ilgili temel kavramlar, genel olarak işletim sistemleri, kelime işlemci programları, elektronik tablolama programları, veri sunumu, eğitimde İnternet kullanımı, bilişim teknolojilerinin sosyal yapı üzerindeki

etkileri ve eğitimdeki yeri, bilişim sistemleri güvenliği ve ilgili etik kavramları.” konularını içeren ders içeriği yürütülmektedir. Bilgisayar II için; “Bilgisayar destekli eğitim ile ilgili temel kavramlar, öğeleri, kuramsal temelleri, yararları ve sınırlılıkları, uygulama yöntemleri, bilgisayar destekli öğretimde kullanılan yaygın formatlar, ders yazılımlarının değerlendirilmesi ve seçimi, uzaktan eğitim uygulamaları, veri tabanı uygulamaları, bilgisayar ve İnternetin çocuklar/gençler üzerindeki olumsuz etkileri ve önlenmesi” konularını içeren ders içeriği yürütülmektedir.

Ders içerikleri öğretmen adaylarının gelecekteki derslerinde BT kullanma tutumlarını ve eğitsel Özyeterlik inançlarını etkilemektedir. Bu kapsamda teknolojinin eğitimdeki rolü üzerine ülkemizdeki üniversitelerde birçok araştırmalar yapılmış, konuyla doğrudan ya da dolaylı yollardan ilgili birçok bilimsel makale ve kitap yayınlanmıştır. Bunların bazılarında öğretmen adaylarının bilgisayar kullanma durumları, bilgisayarın rolü ve bilgisayarın eğitimde kullanımı ile ilgili görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Alan yazında Topal ve Akgün (2015) ‘nun yaptıkları çalışmalarında öğretmen adaylarının Özyeterlik inançlarını incelemişler ve onların orta düzeyde Özyeterlik inancına sahip olduklarını ortaya çıkarmışlardır. Ayrıca Özyeterlik inançlarını, cinsiyet, İnternet kullanma sıklığı, bölüm, eğitsel İnternet kullanımı, sosyal ağ kullanım sıklığı, yeterli eğitim alma durumlarına göre incelemişlerdir. Bu kapsamda belirtilen tüm bağımsız değişkenler açısından fark tespit edilmiştir.

Yurt ve Gül (2011) ortaöğretim öğrencilerinin İnternete karşı tutumları cinsiyet, sınıf, kişisel bilgisayar, akademik ortalama bağımsız değişkenlerine göre incelemiştir. Bu çalışmada bilgisayarla uğraşı ile kendini yeterli hissetme arasında ters bir ilişkinin olduğu bulunmuştur.

Diğer bir araştırma ise Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitimi tanımlamaları ve teknolojinin eğitimde kullanılmasına yönelik bakış açılarını tespit etmektedir. Çalışma kapsamında adayların başlıca yaptıkları detaylı tanımlamalar ve yorumlar incelenerek teknolojinin eğitimde bir araç mı yoksa öğretim stratejisi rolü mü olduğu incelenmiştir. Öğretmen adaylarının temel

bilgisayar becerileri ve bunlara bağılı olarak derslerde teknoloji kullanımına nasıl baktıkları ele alınmıştır. Çalışmada elde edilen bulgulara göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının temel bilgisayar becerilerinin kendilerine üniversite seviyesinde gösterilen ders kapsamı ve popüler olan İnternet uygulamaları ile sınırlı olduğu ve ancak sahibi oldukları belirlenmiştir. Ayrıca kendi sınıflarında uygulanan bilgisayar konularının eğitime entegre edilmesine sıcak baktıkları da ortaya çıkan sonuçlar arasındadır (Tarman ve Baytak, 2011).

Tuncer ve Özüt (2012) ün yaptığı çalışmada; sınıf öğretmeni adaylarının eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları cinsiyetlerine, öğrenim türlerine, kişisel bilgisayar durumuna, İnternet kullanma sürelerine, öğrenim gördükleri sınıf, İnternete bağlanma ortamlarına göre incelemiştir. Bu çalışma sonucunda eğitim Fakültelerindeki BT altyapının iyileştirilmesinin öğretmen adaylarının bilgisayar ve İnternet becerilerinin gelişmesine, teknolojiye yönelik olumlu tutum kazandıracağı sonucuna varılmıştır. İlgili alan yazında öğretmenlerin Eğitim öğretim faaliyetleri içinde İnterneti etkili bir şekilde kullanabilmesi için öğretmen yetiştiren kurumlardaki BT derslerinin içeriğinin ve uygulamalarının öğretmenlerin teknolojiyi etkin bir şekilde kullanabileceği şekilde düzenlenmesi gerektiğine vurgu yapılmaktadır.

Usta, Bozdoğan ve Yıldırım (2007) yaptıkları çalışmasında cinsiyete, sınıf, mezun oldukları lise türüne göre, kendilerine ait bilgisayara sahip olma, bilgisayar kullanmaya başlama zamanlarına göre, İnternete bağlanma sürelerine göre, İnternete ulaşma yerlerine göre ve İnterneti kullanma amaçlarına göre Sınıf Öğretmenliği adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumlarının değerlendirilmiştir. Bu araştırmada öğrencilerin yarısının bilgisayar kullanmaya üniversite yıllarında başladığı ve büyük bölümünün de İnterneti eğitim amaçlı kullandığı tespit edilmiştir. İlgili araştırmada öğrencilerin kendilerine ait bilgisayara sahip olma, İnterneti kullanma süreleri ve İnternete girdikleri mekan bağımsız değişkenleri arasında anlamlı fark tespit edilmiştir.

Bahar, İçli ve Gülaçtı (2010) Ortaöğretim Öğretmenlerinin bilgisayar ve İnternet tutumlarının incelenmesi (Erzincan Örneği) araştırmasını yapmıştır. Alan yazında öğretmenlerin kıdem durumu, branş, mezun olunan yükseköğretim kurumu,

evde İnternet bağlantısı olma durumuna göre, cinsiyet, evde bilgisayar bulunma durumuna göre ve hangi sıklıkla bilgisayar kullandığına göre İnternet kullanma tutumları incelenmiştir. Çalışmada öğretmenlerin bilgisayar ve İnternete güven duymadıkları ve kaygılar taşıdığı ortaya çıkarılmıştır. Cinsiyete göre öğretmenlerin bilgisayara yönelik tutumlarının farklı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin branşlarının hem bilgisayar hem de İnternete yönelik tutumlarında önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin bilgisayar ve İnternet tutumlarında mezun oldukları yükseköğretim kurumunun önemli bir değişken olduğu ifade edilmiştir.

Bahar, Uludağ ve Kaplan (2009) yapmış olduğu çalışmasında cinsiyet, kıdem, mezun olunan yükseköğretim kurumu, kişisel bilgisayara sahip olup olmama, ve evde İnternet bağlantısı olup olmama durumuna göre ilköğretim öğretmenlerinin bilgisayar ve İnternet tutumları incelenmiştir. İlköğretim öğretmenlerinin kıdem durumu ile mezun oldukları yükseköğretim kurumunu türüne göre anlamlı fark bulunmamıştır. Cinsiyet değişkenine göre öğretmenlerin anlamlı bir fark bulunmazken İnternete karşı tutum puanları arasında fark anlamlı bulunmuştur.

Oral (2004) öğretmen adaylarının İnternet kullanma durumları ile ilgili yapmış olduğu çalışmada İnternetin öğretimde kullanımı, öğretimde kullanımından hoşlanma, iletişimde kullanım ve bilgi paylaşımında kullanımı gibi bağımsız değişkenler kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının bu bağımsız değişkenlerden İnternetin öğretimde kullanımı, araştırmalarda kullanımı, , iletişimde kullanımı ve bilgi paylaşımında kullanımı tutum puanlarına göre anlamlı fark bulunmuştur. Öğretmen adaylarının yarıdan fazlasının İnterneti araştırma ve ödev yapma aracı olarak kullandıkları belirlenmiştir.

Kutluca ve Ekici (2010) öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ve Özyeterlik algılarını incelenmişlerdir. Bu araştırmada bağımsız değişken olarak bilgisayar kullanım sıklığına, bilgisayar kullanım, cinsiyete, kayıtlı oldukları programa ve bilgisayara sahip olma durumu kullanılmıştır. Çalışmada öğretmen adaylarının Bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutumlarının olumlu ve bilgisayar destekli eğitime ilişkin Özyeterlik algılarının iyi düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Eroğlu, Ünlü, Eroğlu ve Yılmaz (2011) Beden Eğitimi Öğretmeni ve Beden Eğitimi öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımına yönelik yeterliklerini inceledikleri çalışmalarında, cinsiyet ve eğitsel İnternet kullanımına değişkenleri kullanılmıştır. Çalışmada genel olarak Beden Eğitimi öğretmenlerinin ve Beden Eğitimi öğretmenlerinin eğitsel İnternet kullanım yeterliklerinin yüksek olduğu görölmüştür. Beden eğitimi öğretmeni ve öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımına yönelik yeterliklerine ilişkin yapılan karşılaştırmada ise anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Cinsiyet değişkeni açısından yapılan karşılaştırmada ise anlamlı bir farklılığın olmadığı görölmüştür

Balay, Kaya ve Çevik (2014) tarafından öğretmenlerin İnternete yönelik tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz - yeterlik inançları araştırılmıştır. Bu çalışmada cinsiyetlerine, branşlarına, günlük İnternet kullanma süresine ve yaşlarına göre bağımsız değişkenleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin İnternete yönelik tutumlarında, cinsiyet ve yaş değişkenlerine göre anlamlı bir fark bulunmamış, branş ve günlük İnternet kullanım süresi değişkenlerine bağlı olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Öğretmenlerin, eğitsel İnternet kullanım öz – yeterliği inançlarının cinsiyet, yaş, branş ve günlük İnternet kullanım süresi değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Köse, Gencer ve Gezer (2007), meslek yüksekokulu öğrencilerinin bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik tutumları ile ilgili bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmada program, cinsiyet, bilgisayar sahibi ve İnternet erişimi olma bağımsız değişkenleri kullanılmıştır. MYO öğrencilerinin bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik olumlu tutuma sahip oldukları bulunmuştur. Erkek öğrenciler kız öğrencilere göre bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik daha olumlu tutum göstermektedir. Bilgisayar sahibi ve İnternet erişim olan öğrenciler bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik daha olumlu tutuma sahip olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Bozkurt, Demirer ve Şahin (2010) tarafından fizik öğretmeni adaylarının İnternete yönelik tutumları ve eğitsel İnternet kullanım Özyeterlik inançları çalışması yapılmıştır. Bu çalışmada cinsiyet, sınıf ve günlük İnterneti kullanma oranları değişkenleri kullanılmıştır. Bu araştırmada fizik öğretmen adaylarının kişisel bilgilerine göre İnternete yönelik tutumları ve eğitsel İnternet kullanım Özyeterlik

inançları incelenerek aralarındaki ilişkiye bakılmıştır. Öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumları ve eğitsel İnternet kullanım Özyeterlik inançlarının yüksek olduğu, öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumları üzerinde İnternet kullanma oranlarının etkisi olduğu sonucuna varılırken, cinsiyet sınıf ve kişisel bilgisayar sahipliğinin etkisi olmadığı bulunmuştur. Eğitsel İnternet Özyeterlik inançları üzerinde ise kişisel bilgisayar sahipliği ve İnternet kullanma oranlarının etkisinin olduğu bulunurken, cinsiyet ve sınıf değişkenlerinin etkisinin olmadığı bulunmuştur. Öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumları ile eğitsel İnternet kullanım Özyeterlik inançları arasında da yüksek düzeyde pozitif anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yenilmez, Turğut, Anapa ve Ersoy (2011) ise; ilköğretim matematik öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımına yönelik Özyeterlik inançları incelenmiştir. Araştırmada şu sonuçlar elde edilmiştir: ilköğretim matematik öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanım Özyeterlik inançlarının, sınıfa ve akademik ortalamaya göre farklılaşmadığı, cinsiyete, bilgisayar başarısına ve kişisel bilgisayar olma durumuna göre farklılaştığı görülmüştür. İnternet kullanım süresi arttıkça, öğretmen adaylarının Özyeterliklerine yönelik inançlarının da olumlu olarak arttığı gözlemlenmiştir. Tüm bu sonuçlar doğrultusunda alan yazın özeti aşağıdaki (Tablo 2) şekilde düzenlenebilir.

Tablo 2. Alan yazın özeti

Çalışmayı Yapanlar	Örneklem grubu	Örneklem sayısı	Bağımlı değişkenler	Bağımsız değişkenler	Anlamlı Farklılık
Topal ve Akgün (2015)	Öğretmen Adayları	369	Öz-Yeterlilik	<ul style="list-style-type: none"> • Cinsiyet, • İnternet kullanma sıklığı, bölüm, • Eğitsel İnternet kullanımı, • Sosyal ağ kullanım sıklığı, • Yeterli eğitim alma 	Cinsiyet göre
Yurt ve Gül (2011)	Ortaöğretim Öğrencileri	171	Tutum	<ul style="list-style-type: none"> • Cinsiyet, • Sınıf, • Kişisel bilgisayar, • Akademik Ortalama 	Kişisel Bilgisayar varlığına göre
Bozkurt, Demirer ve Şahin (2010)	Öğretmen Adayları	180	Tutum ve Öz-Yeterlilik	<ul style="list-style-type: none"> • Cinsiyet, • Sınıf, • Günlük İnterneti Kullanma Oranları 	-

Çalışmayı Yapanlar	Örneklem grubu	Örneklem sayısı	Bağımlı değişkenler	Bağımsız değişkenler	Anlamlı Farklılık
Köse, Gencer ve Gezer (2007)	Yüksekokul Öğrencileri	276	Tutum	<ul style="list-style-type: none"> • program, • cinsiyet, • bilgisayar sahibi • İnternet erişimi olma 	Cinsiyet ve bilgisayar sahibi
Balay, Kaya ve Çevik	Öğretmenler	290	Tutum ve Öz-Yeterlilik	<ul style="list-style-type: none"> • Cinsiyetlerine, • Branşlarına, • Günlük İnternet kullanma süresine, • Yaşlarına göre 	Öz-Yeterlilik, Cinsiyete göre
Eroğlu, Ünlü, Eroğlu ve Yılmaz (2011)	Öğretmen ve öğrenciler	372	Öz-Yeterlilik	<ul style="list-style-type: none"> • Cinsiyet, • eğitsel İnternet kullanımına yönelik yeterlikleri 	-
Kutluca ve Ekici (2010)	Öğretmen Adayları	135	Tutum ve Öz-Yeterlilik	<ul style="list-style-type: none"> • Bilgisayar kullanım sıklığına, • bilgisayar kullanım, • cinsiyete, • kayıtlı oldukları programa, • bilgisayara sahip olma durumu 	Tutuma cinsiyet Özyeterlilik bilgisayara sahip olma
Oral (2004)	Öğretmen Adayları	421	Tutum	<ul style="list-style-type: none"> • İnternetin öğretimde kullanım , • araştırmada kullanım , • öğretimde kullanımından • hoşlanma, • iletişimde kullanım, • bilgi paylaşımında kullanımı 	-
Bahar, Uludağ ve Kaplan (2009)	Öğretmenler	208	Tutum	<ul style="list-style-type: none"> • Cinsiyet, • kıdem, • mezun olunan yükseköğretim kurumu, • kişisel bilgisayara sahip olup olmama, • evde İnternet bağlantısı olup olmama 	İnternet bağlantısı olup olmama durumu
Yurt ve Gül (2011)	Ortaöğretim Öğrencileri	171	Tutum	<ul style="list-style-type: none"> • Cinsiyet 	-

Çalışmayı Yapanlar	Örneklem grubu	Örneklem sayısı	Bağımlı değişkenler	Bağımsız değişkenler	Anlamlı Farklılık
Bahar,İçli ve Gülaçtı (2010)	Öğretmenler	518	Tutum	<ul style="list-style-type: none"> • Öğretmenlerin kıdem durumu, • branş, • mezun olunan yükseköğretim kurumu, • evde İnternet bağlantısı olma durumuna göre, • Cinsiyet, • evde bilgisayar bulunma durumuna göre, • hangi sıklıkla bilgisayar kullandığına göre 	hangi sıklıkla bilgisayar kullandığı
Usta, Bozdoğan ve Yıldırım (2007)	Öğretmen Adayları	229	Tutum	<ul style="list-style-type: none"> • Cinsiyete, • Sınıf, • Mezun oldukları lise türüne göre, • Kendilerine ait bilgisayara sahip olma, • Bilgisayar kullanmaya başlama zamanlarına göre, • İnternete bağlanma sürelerine göre, • İnternete ulaşma yerlerine göre, • İnterneti kullanma amaçlarına göre 	Sınıf ,kendinize ait bilgisayar, İnternet bağlantısının olup olmadığına, hangi amaçla bilgisayar kullandığına
Tuncer ve Özüt (2012)	Öğretmen Adayları	183	Öz-Yeterlilik	<ul style="list-style-type: none"> • Cinsiyetlerine, • Öğrenim Türlerine, • Kişisel Bilgisayar Durumuna, • İnternet Kullanma Sürelerine, • Öğrenim Gördükleri Sınıf, • İnternete bağlanma ortamlarına göre 	Cinsiyete

Alan yazında taraması sonucunda çeşitli örneklem ve çeşitli değişkenler açısından İnternet kullanma tutumu ve İnternet yönelik özyeterlilik inançları incelenmiştir. Buna yönelik her bir değişken açısından alan yazında yer alan anlamlı farklılıklar Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Detaylı Alan yazın özeti

Bağımlı değişkenler	Tutum										Öz-yeterlilik							
Örneklem Sayısı	367	229	518	171	208	421	135	372	290	276	180	367	268	369	183	135	290	180
Çalışmayı yapanlar	Çalışmamda	Usta, Bozdoğan ve Yıldırım (2007)	Bahar, İçli ve Güllaçtı (2010)	Yurt ve Gül (2011)	Bahar, Uludağ ve Kaplan (2009)	Oral (2004)	Kutluca ve Ekici (2010)	Eroğlu, Ünlü, Eroğlu ve Yılmaz (2011)	Balay, Kaya ve Çevik	Köse, Gencer ve Gezer (2007)	Bozkurt, Demirer ve Şahin (2010)	Çalışmamda	Yenilmez, Turğut, Anapa ve Ersoy (2011)	Topal ve Akgün (2015)	Tuncer ve Özütlü (2012)	Kutluca ve Ekici (2010)	Balay, Kaya ve Çevik	Bozkurt, Demirer ve Şahin (2010)
Cinsiyet	√						√		√		√	√	√	√	√	√	√	
Sınıf											√				√			√
Kendinize Ait Bilgisayar	√	√							√			√						
İnternet Bağlantısı var mı?			√							√								
İnternet Erişimi var mı?															√			
Kaç Yıldır Bilgisayar Kullandığı	√															√		
Hangi Sıklıkla Bilgisayar Kullandığı	√		√											√				
Hangi Sıklıkla İnternet Kullandığı		√											√		√			
Okul Dışında Herhangi Bir Eğitim Alıp Almadığı	√														√			
Okul Dışında Herhangi Bir Eğitim Aldı İse Düzeyi																		
Hangi Amaçla Bilgisayar Kullandığı																		

BÖLÜM III

3.YÖNTEM

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden nedensel karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada evren, örneklem, veri toplama araçları ve verilerin analizi detaylı olarak açıklanmıştır.

3.1.Araştırma Modeli

Bu çalışmada nedensel karşılaştırma yöntemlerine dayanan nicel bir yöntem izlenmiştir. Nedensel karşılaştırma araştırmaları insan grupları arasındaki farklılıkların nedenlerini ve sonuçlarını koşullar ve katılımcılar üzerinde herhangi bir müdahale olmaksızın belirlemeyi amaçlayan çalışmalar olarak betimlenmektedir (Büyüköztürk vd.2012). Çalışmada da cinsiyet, sınıf düzeyi, İnternete erişim şekli, bilgisayar kullanma yılı, bilgisayarın var olma durumu, İnternet bağlantının var olma durumu, bilgisayar kullanma sıklığı, İnternet kullanma sıklığı, okul dışında bilgisayar eğitimi alma durumu, okul dışında bilgisayar eğitimi aldı ise hangi düzeyde ve hangi amaçla bilgisayar kullandığı durumu değişkenlerine göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanma tutumları ve eğitsel İnternet kullanma Özyeterlik inançlarının farklılık durumlarının incelenmesi nedeniyle nedensel karşılaştırma yöntemi kullanılmıştır.

3.2.Örneklem

Araştırmacının örneklemini 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretmenliği programında çeşitli sınıflarda (1, 2, 3 ve 4. sınıflarda) öğrenim gören 337 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmacı bu bölümde bilgisayar I ve bilgisayar II derslerine yürütmüş olması sebebiyle araştırmada ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Örneklemini oluşturan öğretmen adaylarının 148'i kız (%43.9), 189'i erkek (%56.0); 65'i 1. sınıfta (%19.2), 74'i 2. sınıfta (%21.9), 113'si 3. sınıfta (%33.5) ve 85'i 4. sınıfta (%25.2) öğrenim görmektedir. Ayrıca bu öğretmen adaylarının 84'ü (%24.9) 1-4 yıl, 140'ı (%41.5) 5-7 yıl, 82'si (%24.3) 8-10 yıl ve 31'i (%09.1) 11 ve daha fazla yıl bilgisayar kullanıcısı oldukları ifade etmişlerdir. Örneklemle ilgili sayısal veriler Tablo 4'te düzenlenmiştir.

Tablo 4. Örneklemede yer alan Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sayısal verileri

	Özellik	n	%
Cinsiyet	Kadın	148	0,44
	Erkek	189	0,56
Sınıf Düzeyi	1. Sınıf	65	0,19
	2. Sınıf	74	0,22
	3. Sınıf	113	0,34
	4. Sınıf	85	0,25
İnternete Erişim Şekli	Mobil	100	0,30
	Ev Net	79	0,23
	Okulda Genel Ağ	22	0,07
	Yurtta Genel Ağ	136	0,40
Bilgisayar Kullanma Yılı	1-4 Yıl	84	0,25
	5-7 Yıl	140	0,42
	8-10 Yıl	82	0,24
	11 Yıl Ve Üzeri	31	0,09
Bilgisayarın Var Mı?	Evet	239	0,71
	Hayır	98	0,29
İnternet Bağlantının Var Mı?	Evet	250	0,74
	Hayır	87	0,26
Bilgisayar Kullanma Sıklığı	Günde 1-2 Saat	131	0,39
	Günde 3-4 Saat	75	0,22
	Günde 5 ve Üzeri	40	0,12
	Haftada 1-2 Saat	27	0,08
	Haftada 3-4 Saat	38	0,11
	Haftada 5 Saat ve Üzeri	18	0,05
	Ayda 1-2 Saat	3	0,01
	Ayda 5 +	5	0,01
İnternet Kullanma Sıklığı	Günde 1-2 Saat	141	0,42
	Günde 3-4 Saat	90	0,27
	Günde 5 ve Üzeri	47	0,14
	Haftada 1-2 Saat	21	0,06
	Haftada 3-4 Saat	15	0,04
	Haftada 5 Saat ve Üzeri	11	0,03
	Ayda 1-2 Saat	5	0,01
	Ayda 5 +	7	0,02
Okul Dışında Bilgisayar Eğitimi Aldın Mı?	Evet	69	0,20
	Hayır	268	0,80

Okul Dışında Bilgisayar Eğitimi Aldı İsen Hangi Düzeyde	Eğitim Almadım	214	0,64
	Başlangıç	33	0,10
	Orta	72	0,21
	İleri	18	0,05
Hangi Amaçla Bilgisayar Kullanıyorsun?	Eğitim Öğretim	105	0,31
	Sos Ağlar	153	0,45
	Alışveriş	2	0,01
	Zaman Geçirme	45	0,13
	Gazete Okuma	11	0,03
	Oyun	6	0,02
	Diğer	15	0,04

3.3.Verileri Toplama Araçları

Araştırmada Şahin (2009) tarafından geliştirilen “Eğitsel İnternet Kullanım Öz yeterlik İnancı Ölçeği” ile Tavşancıl ve Keser (2002) tarafından geliştirile “İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Bunun yanında örnekleme oluşturan öğretmen adaylarının cinsiyet, sınıf, öğrenim türü gibi özelliklerini belirlemeye yönelik kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inancı ölçeği 5’li likert tipinde 28 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik analizleri Şahin (2009) tarafından yapılmış ve Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.96 olarak bulunmuştur. Bu araştırmada da ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.96 olarak hesaplanmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 28 ve en yüksek puan 140’tır. İnternet kullanımına yönelik tutum ölçeği 5’li likert tipinde 31 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik analizleri Tavşancıl ve Keser (2002) tarafından yapılmış ve Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.89 olarak bulunmuştur.

Ölçek puanlarının yüksek olması öğrencilerin İnterneti eğitsel olarak kullanmada kendilerini daha yeterli gördüklerinin bir göstergesi olarak yorumlanmaktadır

3.4.Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde SPSS 17 paket programı kullanılmıştır. SPSS Paket programı kullanılarak öğrencilerin eğitsel İnternet kullanımına ilişkin Özyeterlik inançlarının ve İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Ölçeği toplam puanları hesaplatılmıştır. Öğrencilerin toplam puanları, kişisel özellikleri açısından betimleyici istatistik, ilişkisiz örneklemler t-testi, ilişkisiz ikiden çok grup ortalamalarının karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi (one-way-anova),

gruplar arasındaki farkın kaynağının tespit etmek için post hoc testlerinden benferroni kullanılmış ve değişkenler arasındaki ilişkilerin tespit edilmesinde pearson correlation analizi yapılmıştır. Bu açıdan bağımsız değişkenlere yönelik fark testlerinin kullanılmasında iki düzeyli ve sürekli değişkenler için parametrik testlerden t-testi kullanılmıştır. İki'den fazla düzeyli, sürekli, normallik, homojenlik varsayımlarını sağlayan değişkenler için tek yönlü varyans analizi (one-way-anova) kullanılmıştır. Bunun yanı sıra öğrencilerin eğitsel İnternet kullanımına ilişkin Özyeterlik inançlarıyla, İnternet kullanımına yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Pearson Corelasyon katsayısından yararlanılmıştır. Değişkenlerin sürekli ve doğrusal bir yapı izlemelerinden dolayı Pearson Corelasyon katsayısı kullanılmıştır. Çalışmada istatistiksel analizlerin yapılma sürecinde sosyal bilimlerde kullanılan .05 anlamlılık düzeyi tercih edilmiştir. Verilerin analiz sonuçları tablolaştırılarak yorumlar yapılmıştır.

Tablo 5. *Örnekleimde yer alan Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının demografik özellikleri ve bunların analizinde kullanılan yöntemler*

Bağımlı değişken	Bağımsız değişken	Özellik	Sayı	Verilerin analizi
Tutum ve Özyeterlik	-		337	Pearson Korelasyon
Tutum ve Özyeterlik	Cinsiyet	Kadın	148	T-Test
		Erkek	189	
Tutum ve Özyeterlik	Sınıf düzeyi	1. Sınıf	65	Oneway anova
		2. Sınıf	74	Post Hoc Tests
		3. Sınıf	113	Bonferroni
		4. Sınıf	85	
Tutum ve Özyeterlik	İnternete erişim şekli	Mobil	100	Oneway anova
		Ev Net	79	Post Hoc Tests
		Okulda Genel Ağ	22	Bonferroni
		Yurtta Genel Ağ	136	
Tutum ve Özyeterlik	Bilgisayar Kullanma Yılı	1-4 Yıl	84	Oneway anova
		5-7 Yıl	140	Post Hoc Tests
		8-10 Yıl	82	Bonferroni

		11 Yıl Ve Üzeri	31	
Tutum ve Özyeterlik	bilgisayarın var mı?	Evet	239	T-Test
		Hayır	98	
Tutum ve Özyeterlik	İnternet Bağlantının var mı?	Evet	250	T-Test
		Hayır	87	
Tutum ve Özyeterlik	Bilgisayar Kullanma sıklığı	Günde 1-2 Saat	131	Oneway anova
		Günde 3-4 Saat	75	Post Hoc Tests
		Günde 5 Ve Üzeri	40	Bonferroni
		Haftada 1-2 Saat	27	
		Haftada 3-4 Saat	38	
		Haftada 5 Saat Ve Üzeri	18	
		Ayda 1-2 Saat	3	
		Ayda 5 +	5	
Tutum ve Özyeterlik	İnternet Kullanma sıklığı	Günde 1-2 Saat	141	Oneway anova
		Günde 3-4 Saat	90	Post Hoc Tests
		Günde 5 Ve Üzeri	47	Bonferroni
		Haftada 1-2 Saat	21	
		Haftada 3-4 Saat	15	
		Haftada 5 Saat Ve Üzeri	11	
		Ayda 1-2 Saat	5	
		Ayda 5 +	7	
Tutum ve Özyeterlik	Okul dışında bilgisayar eğitimi aldın mı?	Evet	69	T-Test
		Hayır	268	
Tutum ve Özyeterlik	Okul Dışında Bilgisayar Eğitimi aldı isen hangi düzeyde	Eğitim Almadım	214	Oneway anova
		Başlangıç	33	Post Hoc Tests
		Orta	72	Bonferroni
		İleri	18	
Tutum ve Özyeterlik	Hangi Amaçla Bilgisayar kullanıyorsunuz?	Eğitim Öğretim	105	Oneway anova
		Sos Ağlar	153	Post Hoc Tests
		Alışveriş	2	Bonferroni
		Zaman Geçirme	45	
		Gazete Okuma	11	
		Oyun	6	
		Diğer	15	

3.5.Geçerlilik ve Güvenirlik

Bu çalışmada da geçerlik ve güvenirlilik açısından çeşitli önemler alınmış ve Topu, Baydas, Turan ve Göktaş (2013)'ün çalışmalarında yer alan stratejiler doğrultusunda aşağıda özetlenmiştir:

- **Geçerlik önlemleri:**
  - Kullanılan yöntem alan yazınla ilişkilendirilmiş ve yöntemin seçim gerekçesi açıklanmıştır.
  - Araştırma desenine uygun veri toplama araçları seçilmiş ve geçerlik-güvenirlik analizleri yapılmıştır.
  - Verilerin analizi ayrıntılı şekilde açıklanmış ve alan yazına dayandırılmıştır.
  - Geçerlik ve güvenilirlik önlemleri açıklanmıştır.
  - Veri toplanırken katılımcıların gönüllülük ilkesi benimsenmiştir.
- **Güvenirlik önlemleri**
  - Veri toplama araçlarına yönelik pilot çalışmaları yapılmıştır.
  - Veri toplama araçlarında güvenilirlik hesaplamaları yapılmıştır.
  - Çalışmanın her aşamasında üç uzman görüşü alınmıştır.
  - Çalışmanın her aşamasında üç akran görüşü alınmıştır.
  - Uzmanlar tarafından dil kontrolü yapılmıştır.
  - Görüşmelerin sağlıklı yürütülmesi için görüşme sorularına yönelik katılımcıların kafasına takılan bir şey ya da anlaşılmayan bir noktanın olup olmadığı sorulmuştur.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUM

Çalışmada Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanma tutumları ve eğitsel İnternet kullanma Özyeterlikleri çeşitli bağımsız değişkenleri kapsamında incelenmiştir.

4.1. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları arasındaki ilişki

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı Özyeterlik inançlarında ve İnternete yönelik tutumları arasında ilişkiyi belirlemek için (Pearson Corelasyon) tekniği kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançları ile İnternete karşı tutumları arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($r= .318, p<.05$). Öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanımı Özyeterlik inancı yüksek olan öğrencilerin internet kullanımına yönelik tutumları daha olumludur. Bu bağlamda öğretmen adaylarının bilişim teknolojileri konusunda daha donanımlı olmalarını sağlamak için geliştirilecek öğretim programlarının hazırlanması aşamasında internet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları ve internete karşı tutumlarını geliştirecek içeriklere yer vermenin amaca katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Buna yönelik ayrıntılı bilgi Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. *Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanımı Özyeterlik İnançlarında ve İnternete Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki Göre Yapılan Korelesyon Çözümlemesi Sonuçları*

	<i>İnternete Yönelik Tutumları</i>	
<i>Bilgisayar Özyeterlik İnançları</i>	r	.318
	p	.000
	N	337

4.2. İnternet kullanımına ilişkin tutum ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançlarının cinsiyet etkisine göre farkı

Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında cinsiyet bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini test etmek için ilişkisiz ölçümlerde bağımsız t-testi kullanılmıştır. Yapılan t-testi analizinden elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz yeterlilik inançları cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($t(335)=-3,47, p<.05$). Buna yönelik detaylı bilgi Tablo 8’de sunulmaktadır. Bu farkın kaynağı erkeklerin eğitsel İnternet kullanımı öz yeterlilik inançlarına ilişkin ortalama puanlarının ($\bar{x}=98.33, ss=13.26$), kızların ortalama puanlarından ($\bar{x}=93.54, ss=11.59$) yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Bu bulgu erkek öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz yeterlilik inançlarının kızların öz-yeterlilik inançlarından daha olumlu olduğu anlamına gelmektedir. Bu nedenle erkek öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanma düzeylerinde kadın öğretmen adaylarına oranla kendilerini daha yeterli buldukları söylenebilir.

Tablo 7. Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanımı Özyeterlik İnançlarında Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

Ölçek	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	ss	sd	t	p
Bilgisayar	Kadın	148	93.54	11.59	335	-3,473	,001*
Özyeterlik	Erkek	189	98.33	13.26			

* $p<.05$ düzeyinde anlamlıdır.

Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarının cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediğini test etmek için ilişkisiz ölçümlerde bağımsız t-testi kullanılmıştır. Yapılan t-testi analizinden elde edilen bulgulara göre Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumları cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($t(335)=-2,50, p<.05$). Detaylı bilgi Tablo 7’de sunulmaktadır. Bu farkın kaynağı erkeklerin İnternete yönelik tutumlarına ilişkin ortalama puanlarının ($\bar{x}=101.43, ss=14.37$), kızların ortalama puanlarından ($\bar{x}=97.62, ss=13.19$) yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Bu bulgu erkek öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarının kızlarınkinden daha olumlu olduğu anlamına gelmektedir.

Tablo 8. Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarında Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

Ölçek	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	P
İnternet Karşı Tutum	Kadın	148	97.62	13.19	335	-2,501	,013*
	Erkek	189	101.43	14.37			

4.3. İnternet kullanımına ilişkin tutum ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançlarının sınıf düzeyine göre farkı

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarının okudukları sınıf düzeyine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarının okudukları sınıf değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği gözlenmiştir ($F_{(3-333)} = 2.54, p > .05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 9’da sunulmaktadır. Öğretmen adaylarının sınıf düzeyleri açısından eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançları 2.,3. ve 4. Sınıfta artış göstermesine rağmen anlamlı bir fark ortaya çıkarmamıştır.

Tablo 9. Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanma Özyeterlik İnançlarının sınıf değişkenine Göre Anova Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	1223,974	3	407,991	2,536	,056
Grup İçi	53504,887	333	160,675		
Toplam	54728,861	336			

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarının okudukları sınıf düzeyine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında okudukları sınıf değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği ($F_{(3-333)} = 1.63, p > .05$) gözlenmiştir. Buna göre detaylı bilgi Tablo 10’da sunulmaktadır. Öğretmen

adaylarının sınıf düzeyleri açısından İnternete yönelik tutumları 2.,3. ve 4. Sınıfta artış göstermesine rağmen anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır.

Tablo 10. Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarının sınıf değişkenine Göre Anova Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	953,673	3	317,891	1,637	,181
Grup İçi	64649,336	333	194,142		
Toplam	65603,009	336			

4.4. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları arasında kendisine ait bilgisayarı olmasına yönelik fark

Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı Özyeterlik inançları kendinize ait bilgisayarı olup olmadığına bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini test etmek için ilişkisiz ölçümlerde bağımsız t-testi kullanılmıştır. Yapılan t-testi analizinden elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz yeterlilik inançları kendisine ait bilgisayarı olup olmadığı değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir, ($t(335)=-564$, $p>.05$). Fark göstermemesinin kaynağı hayır diyenlerin eğitsel İnternet kullanımı öz yeterlilik inançlarına ilişkin ortalama puanlarının ($\bar{x}=95.61$, $ss=12.89$), evet diyenlerin ortalama puanlarından ($\bar{x}=96.47$, $ss=12.72$) düşük olmasından kaynaklanmaktadır. Buna göre detaylı bilgi Tablo 11’de sunulmaktadır. Bu bulgular öğretmen adaylarının kendinize ait bilgisayarı olup olmadığının eğitsel İnternet kullanımı öz yeterlilik inançlarını etkilemediği anlamına gelmektedir.

Tablo 11. Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanma Özyeterlik İnançlarında Kendinize ait bilgisayarı olup olmadığına Göre t-Testi Sonuçları

Ölçek	Kendine ait Bilgisayarı var mı?	N	$\bar{x}$	ss	sd	t	p
Bilgisayar Özyeterlik	Evet	239	96.47	12.72			
	Hayır	98	95.61	12.89	335	,564	,573

* $p<.05$ düzeyinde anlamlıdır.

Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumları kendinize ait bilgisayarı olup olmadığına bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini test etmek için ilişkisiz ölçümlerde bağımsız t-testi kullanılmıştır. Yapılan t-testi analizinden elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumları kendinize ait bilgisayarı olup olmadığı değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($t(335)=4.017, p<.05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 12’de sunulmaktadır. Bu farkın kaynağı evet diyenlerin İnternete yönelik tutumlara ilişkin ortalama puanlarının ($\bar{x}=101.67, ss=13.63$), hayır diyenlerin ortalama puanlarından ($\bar{x}=95.09, ss=13.75$) yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Bilgisayarı olan öğretmen adaylarının internete yönelik daha olumlu tutumlara sahip olduklarını göstermektedir

Tablo 12. *Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarında Kendinize ait bilgisayarı olup olmadığına Göre t-Testi Sonuçları*

Ölçek	Kendine ait Bilgisayarı var mı?	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
İnternet Karşı Tutum	Evet	239	101.67	13.63	335	4.017	,000*
	Hayır	98	95.09	13.75			

* $p<.05$ düzeyinde anlamlıdır.

4.5. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançlarının İnternet bağlantısının olup olmama durumuna göre farkı

Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı Özyeterlik inançları İnternet bağlantısının olup olmadığına bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini test etmek için ilişkisiz ölçümlerde bağımsız t-testi kullanılmıştır. Yapılan t-testi analizinden elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz yeterlilik inançları İnternet bağlantısının olup olmadığı değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($t(335)=-1.273, p>.05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 13’de sunulmaktadır. Fark göstermemesinin kaynağı hayır diyenlerin eğitsel İnternet kullanımı öz yeterlilik inançlarına ilişkin ortalama puanlarının ($\bar{x}=97.72, ss=13.66$), evet diyenlerin ortalama puanlarından (

$\bar{x}=95.70$, $ss=12.41$) düşük olmasından kaynaklanmaktadır. Bu bulgular öğretmen adaylarının İnternet bağlantısına sahip olup olmama durumlarının eğitsel İnternet kullanımı öz yeterlilik inançlarını etkilemediği anlamına gelmektedir.

Tablo 13. Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanma Özyeterlik İnançlarında İnternet bağlantısının olup olmadığına Göre t-Testi Sonuçları

Ölçek	İnternet bağlantınız var mı?	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
Bilgisayar Özyeterlik	Evet	250	95.70	12.41	335	-1,273	,204
	Hayır	87	97.72	13.66			

Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumları İnternet bağlantısının olup olmadığı bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini test etmek için ilişkisiz ölçümlerde bağımsız t-testi kullanılmıştır. Yapılan t-testi analizinden elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumları İnternet bağlantısının olup olmadığı değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($t(335)=1,764$, $p>.05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 14’de sunulmaktadır. Bu farkın kaynağı evet diyenlerin İnternete yönelik tutumlara ilişkin ortalama puanlarının ($\bar{x}=100.55$, $ss=13.55$), hayır diyenlerin ortalama puanlarından ($\bar{x}=97.49$, $ss=14.95$) yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Bu bulgular öğretmen adaylarının İnternet bağlantısına sahip olma düzeylerinin internete yönelik tutumlarını etkilememektedir.

Tablo 14. Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarında İnternet bağlantısının olup olmadığına Göre t-Testi Sonuçları

Ölçek	İnternet bağlantınız var mı?	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
İnternet Karşı Tutum	Evet	250	100.55	13.55	335	1,764	,079
	Hayır	87	97.49	14.95			

4.6. İnternet kullanımına ilişkin tutum ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançlarının İnternet erişimine göre farkı

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarının İnternet erişim şekli bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarının İnternet erişim şekline göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği gözlenmiştir ($F_{(3-333)} = 0,269$, $p > .05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 15’te sunulmaktadır. Öğretmen adaylarının İnternet erişim şekline göre eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançları mobil, evde, okulda ve yurda İnternete bağlanma şekillerine göre anlamlı bir fark ortaya çıkarmamıştır.

Tablo 15. *Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanma Öz yeterlik İnançlarında İnternet erişim şekline Göre ANOVA Sonuçları*

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	132,477	3	44,159	,269	,847
Grup İçi	54596,383	333	163,953		
Toplam	54728,861	336			

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında İnternet erişim şekli bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında İnternet erişim şekline göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği gözlenmiştir ($F_{(3-333)} = 1.608$, $p > .05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 16’da sunulmaktadır. Öğretmen adaylarının İnternet erişim şekline göre İnternete yönelik tutumlarında Mobil, evde, Okulda ve yurda İnternete bağlanma şekillerine göre anlamlı bir fark ortaya çıkarmamıştır.

Tablo 16. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarında İnternet erişim şekline Göre ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	936,793	3	312,264	1,608	,187
Grup İçi	64666,216	333	194,193		
Toplam	65603,009	336			

4.7. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları arasında kaç yıldır bilgisayar kullandığı bağımsız değişkenine göre fark

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarının kaç yıldır bilgisayar kullandığı bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarının kaç yıldır bilgisayar kullandığına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği gözlenmiştir ($F_{(3-333)} = 1,990$, $p > .05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 17’de sunulmaktadır. Öğretmen adaylarının kaç yıldır bilgisayar kullandığına göre eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançları kaç yıldır bilgisayar kullandığına göre anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır.

Tablo 17. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanma Özyeterlik İnançlarında kaç yıldır bilgisayar kullandığına Göre Anova Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	963,772	3	321,257	1,990	,115
Grup İçi	53765,089	333	161,457		
Toplam	54728,861	336			

Öğretmen adaylarının İnternete karşı tutumlarının bilgisayar kullanma yılı bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının İnternete karşı tutumlarının bilgisayar kullanma yılına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği gözlenmiştir. ($F_{(3-333)} =$

9,62, $p < .05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 18’de sunulmaktadır. Farkın kaynağını tespit etmek için post hoc testlerinden benferroni kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda 5-7 yıl boyunca bilgisayar kullananların ortalama tutum puanlarının ($\bar{x} = 99.55$) 1-4 yıl arası kullananlardan ($\bar{x} = 94.05$), 8-10 yıl boyunca bilgisayar kullananların ortalama puanlarının 1-4 arsında kullananlardan , 11 yıl ve üzeri bilgisayar kullananların ortalama puanlarının 1-4 arsında kullananlardan yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Test sonucunda hesaplanan etki büyüklüğü ($\eta^2 = 0.08$) bu farkın orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Bilgisayar yılı arttıkça İnternet kullanımına karşı tutuları olumlu düzeyde etkilenmektedir.

Tablo 18. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının İnternete Yönelik Tutumlarında kaç yıldır bilgisayar kullandığına Göre Anova Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	η^2
Gruplar Arası	5232,911	3	1744,304	9,622	,000	,08
Grup İçi	60370,097	333	181,292			
Toplam	65603,009	336				

4.8. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları için hangi sıklıkla bilgisayar kullandığı bağımsız değişkenine göre fark

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı Öz-Yeterlilik inançlarında hangi sıklıkla bilgisayar kullandığına göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarında hangi sıklıkla bilgisayar kullandığına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği gözlenmiştir ($F_{(3-333)} = 1,036$, $p > .05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 19’da sunulmaktadır.

Tablo 19. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanma Özyeterlik inançlarında hangi sıklıkla bilgisayar kullandığına göre anova sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	1180,894	7	168,699	1,036	,405
Grup İçi	53547,967	329	162,760		
Toplam	54728,861	336			

Öğretmen adaylarının İnternete karşı tutumlarının hangi sıklıkla bilgisayar kullandığı bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının İnternete karşı tutumlarının hangi sıklıkla bilgisayar kullandığına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği gözlenmiştir ($F_{(3-333)} = 2,099$, $p < .05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 20’de sunulmaktadır. Farkın kaynağını tespit etmek için post hoc testlerinden bonferroni kullanılmıştır.

Tablo 20. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında hangi sıklıkla bilgisayar kullandığına göre anova sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark (Post Hoc)
Gruplar Arası	2805,018	7	400,717	2,099	,043	<ul style="list-style-type: none"> • Günde 1-2 saat ile ayda 1-2 saat • Günde 3-4 saat ile ayda 1-2 saat • Günde 5 ve üzeri saat ile ayda 1-2 saat • Haftada 5 saat ve üzeri ile ayda 1-2 saat
Grup İçi	62797,990	329	190,875			
Toplam	65603,009	336				

4.9. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları için hangi sıklıkla İnternet kullandığı bağımsız değişkenine göre fark

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarında hangi sıklıkla İnternet kullandığı bağımsız değişkenine göre farklılık

gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarında hangi sıklıkla İnternet kullandığına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği gözlenmiştir ($F_{(3,333)} = 0,722$, $p > .05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 21’de sunulmaktadır.

Tablo 21. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanma Özyeterlilik inançlarında hangi sıklıkla İnternet kullandığına göre anova sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	736,489	7	105,213	, 641	,722
Grup İçi	53992,372	329	164,111		
Toplam	54728,861	336			

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında hangi sıklıkla İnternet kullandığı bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında hangi sıklıkla İnternet kullandığına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği gözlenmiştir ($F_{(3,333)} = 0,917$, $p > .05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 22’de sunulmaktadır.

Tablo 22. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında hangi sıklıkla İnternet kullandığına göre anova sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	1255,223	7	179,318	, 917	, 493
Grup İçi	64347,786	329	195,586		
Toplam	65603,009	336			

4.10. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlilik inançları arasında bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim alıp almadığı bağımsız değişkenine göre fark

Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı Özyeterlik İnançlarında Bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim alıp almadığı bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini test etmek için ilişkisiz ölçümlerde bağımsız t-testi kullanılmıştır. Yapılan t-testi analizinden elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı Özyeterlik inançlarında bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim alıp almadığı bağımsız değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($t(335)=0,628$, $p>.05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 23'te sunulmaktadır. Buna göre evet diyenlerin eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarına ilişkin ortalama puanlarının ($\bar{x}=97.08$, $ss=11.17$), hayır diyenlerin ortalama puanlarından ($\bar{x}=96.00$, $ss=12.92$) yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Bu bulgular öğretmen adaylarının bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim alıp almadığına eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarının etkilemediği anlamına gelmektedir.

Tablo 23. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanma Özyeterlik inançlarında bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim alıp almadığına göre yapılan t-testi çözümlemesi sonuçları

Ölçek	Okul dışında alınan BT eğitimi	N	$\bar{x}$	ss	sd	t	p
Bilgisayar	Evet	69	97.08	12.17	335	.628	.530
Özyeterlik	Hayır	268	96.00	12.92			

* $p<.05$ düzeyinde anlamlıdır.

Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumları bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim alıp almadığı bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini test etmek için ilişkisiz ölçümlerde bağımsız t-testi kullanılmıştır. Yapılan t-testi analizinden elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumları bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim alıp almadığı bağımsız değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir ($t(335)=2,925$, $p<.05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 24'te sunulmaktadır. Bu farkın kaynağı evet diyenlerin İnternete yönelik tutumlara ilişkin ortalama puanlarının ($\bar{x}=104.10$, $ss=13.90$), hayır diyenlerin ortalama puanlarından ($\bar{x}=98.64$, $ss=13.79$) yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Bu bulgular öğretmen adaylarının Bilgisayar ve İnternet

kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim alıp almadığı İnternete yönelik tutumları etkilediği anlamına gelmektedir.

Tablo 24. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim alıp almadığına göre yapılan t-testi çözümlemesi sonuçları

Ölçek	Bilgisayar ve İnternet kullanımında okul dışı eğitim	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
İnternet Karşı Tutum	Evet	69	104.10	13.90	335	2,925	,004*
	Hayır	268	98.64	13.79			

* p<.05 düzeyinde anlamlıdır.

4.11. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının okul dışında eğitim alma durumuna göre İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarında bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim aldıysa hangi düzeyde aldığı bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarında Bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim aldıysa hangi düzeyde olduğuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği gözlenmiştir ($F_{(3-333)} = 1,090$, $p > .05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 25’te sunulmaktadır.

Tablo 25. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı Özyeterlilik inançlarında bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim aldıysa hangi düzeyde olduğuna göre yapılan anova çözümlemesi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	532,084	3	177,361	1,090	,354
Grup İçi	54196,777	333	162,753		
Toplam	54728,861	336			

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim aldıysa hangi düzeyde aldığı bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında Bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim aldıysa hangi düzeyde olduğuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği gözlenmiştir ($F_{(3,333)} = 1,582, p > .05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 26’da sunulmaktadır.

Tablo 26. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim aldıysa hangi düzeyde olduğuna göre yapılan anova çözümlemesi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	921,720	3	307,240	1,582	,194
Grup İçi	64681,289	333	194,238		
Toplam	65603,009	336			

4.12. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz yeterlik inançları arasında en çok hangi amaçla bilgisayar kullandığına göre

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarında en çok hangi amaçla bilgisayar kullandığı bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançlarında En çok hangi amaçla bilgisayar kullandığına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği gözlenmiştir ($F_{(3,333)} = 1,872, p > .05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 27’de sunulmaktadır.

Tablo 27. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı Özyeterlik inançlarında en çok hangi amaçla bilgisayar kullandığına göre yapılan anova çözümlemesi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	1801,649	6	300,275	1,872	,085
Grup İçi	52927,211	330	160,385		
Toplam	54728,861	336			

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında en çok hangi amaçla bilgisayar kullandığı bağımsız değişkenine göre farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için tek yönlü varyans analizi (one-way-Anova) yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında en çok hangi amaçla bilgisayar kullandığına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği gözlenmiştir ($F_{(3-333)} = 0,702, p > .05$). Buna göre detaylı bilgi Tablo 28’de sunulmaktadır.

Tablo 28. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternete yönelik tutumlarında en çok hangi amaçla bilgisayar kullandığına göre yapılan anova çözümlemesi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	826,729	6	137,788	,702	,648
Grup İçi	64776,279	330	196,292		
Toplam	65603,009	336			

BÖLÜM V

5. TARTIŞMA

Çalışmada Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik Özyeterlik inançlarının belirlenmiştir. Ayrıca Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumları ve eğitsel İnternet kullanımına yönelik Özyeterlik inançlarının cinsiyet, kendine ait bilgisayar olması, kaç yıldır bilgisayar kullandığı, hangi sıklıkla bilgisayar kullandığı ve okul dışında bir eğitim alıp almadığı bağımsız değişkenlerine göre farklılıkları tespit edilmiştir.

Yapılan analiz sonucunda öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançları ile İnternete karşı tutumları arasında orta düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç İnterneti kullanma tutumunun olumlu olması halinde, eğitsel İnternet kullanımında yeterli hissedilebileceğini, göstermektedir.

Çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımına yönelik özyeterlik inançları ve İnternete yönelik tutumları cinsiyete göre farklılık oluşturduğu görülmüştür. Çalışmalarda ise cinsiyet farklılaşmalarına yönelik benzer sonuçlara ulaşılsa da (Tuncer ve Özüt, 2012; Kutluca ve Ekici, 2010; Balay, Kaya ve Çevik, Köse, Gencer ve Gezer, 2007; Yenilmez, Turğut, Anapa ve Ersoy, 2011; Topal ve Akgün, 2015), son yıllarda birçok çalışmada bu sonuçlara zıt olarak cinsiyetler arasında farklılık gözlenmediği de çalışma sonuçları arasındadır (Bahar, İçli ve Gülaçtı, 2010; Yurt ve Gül, 2011; Bahar, Uludağ ve Kaplan, 2009; Bozkurt, Demirer ve Şahin, 2010; Eroğlu, Ünlü, Eroğlu ve Yılmaz, 2011; Kutluca ve Ekici, 2010; Oral, 2004; Usta, Bozdoğan ve Yıldırım, 2007). Nitekim son dönemlerde teknolojinin her alanda ve kişisel bazda yaygınlaşması cinsiyet farklılaşmalarının önüne geçmiş olabilir.

Çalışmada Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımına yönelik özyeterlik inançları ve İnternete yönelik tutumları öğrenim gördüğü sınıf değişkenine göre farklılık oluşturmadığı görülmüştür. Buna yönelik alan yazında

paralel sonuçlara ulaşılmıştır (Usta, Bozdoğan ve Yıldırım, 2007). Bunun aksine alan yazında konu ile ilgili yapılan benzer çalışmalarda öğrenim gördüğü sınıf değişkenine göre farklılık gösteren çalışmalara da ulaşılmıştır (Tuncer ve Özüt , 2012; Bozkurt, Demirer ve Şahin, 2010). Çalışmada sınıf değişkenine göre farklılık ortaya çıkmaması, BT'ye yönelik verilen derslerin içeriklerinin fark yaratmadığı sonucu çıkarılabilir.

Çalışmada kendine ait bilgisayarı olup olmaması değişkenine göre eğitsel internet kullanıma öz-yeterliliklerinde farklılık oluşturmamaktadır. Eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterliliklerinde kendine ait bilgisayarı olup olama bağımsız değişkenine göre farklılık göstermeyen benzer çalışmalar da vardır (Yenilmez, Turğut, Anapa ve Ersoy, 2011). Kendine ait bilgisayarı olup olmama değişkenine göre eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilikleri açısından farklılık gösteren çalışmalara da ulaşılmıştır (Tuncer ve Özüt, 2012). Çalışmada elde edilen bu sonuçlara göre kendine ait bilgisayarı olanların internete karşı tutumlarında fark olması kişisel bilgisayarları aracılığıyla interneti kullanmalarından kaynaklanmaktadır. Eğitsel internet kullanma alışkanlıkları olmadıkları için eğitsel bağlamda internet kullanma öz-yeterliliklerinde bir değişiklik meydana gelmemiştir.

İnternete yönelik tutumları ile ilgili kendine ait bilgisayarı olup olmadığı bağımsız değişkeninin farklılık göstermediği çalışmalara da ulaşılmıştır (Bahar, İçli ve Gülaçtı, 2010). Yapılan çalışmaya göre kendine ait bilgisayarı olması eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterliliklerini etkilemezken, İnternete yönelik tutumlarını değiştirmekte olduğunu söyleyebiliriz. , İnternete yönelik tutumlarında alan yazında paralel olarak farklılık oluşturduğu görülmüştür (Usta, Bozdoğan ve Yıldırım, 2007). İnternete yönelik tutumlarını kendine ait bilgisayarı olup olmama bağımsız değişkenine göre farklılık gösteren çalışmalara da ulaşılmıştır (Bahar, Uludağ ve Kaplan, 2009).

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz - yeterlik inançları ve İnternete yönelik tutumları ile ilgili yapılan çalışmada öğretmen adaylarının İnternet bağlantısının bulunup bulunmaması, İnternet erişim şekilleri, hangi sıklıkla İnternet kullandığı, okul dışında herhangi bir eğitim aldı ise düzeyi ve hangi amaçla bilgisayar kullandığına göre hem öz-yeterlilik hem de İnternete yönelik

tutumlarını etkilememektedir. Yapılan çalışmayı destekleyen benzer çalışmalar vardır (Bahar, Uludağ ve Kaplan,2009). Konu ile ilgili İnternet bağlantısının bulunup bulunması, İnternet erişimine şekilleri, hangi sıklıkla İnternet kullandığı, okul dışında herhangi bir eğitim aldı ise düzeyi ve hangi amaçla bilgisayar kullandığına göre bağımsız değişkeninin fark oluşturduğunu işaret eden çalışmalar mevcuttur (Bahar, İçli ve Gülaçtı, 2010). Çalışma sonuçları öğretmen adaylarının nerede ve nasıl İnternete erişim gerçekleştirmelerinin tutumlarını ve eğitsel özyeterliklerini etkilemediğini göstermiştir. Bu kapsamda öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımını yaygınlaştırmada İnternet erişim şekilleri, kullanma sıklığı v.b değişkenlerin tutum ve özyeterlik geliştirmede dikkate alınması gereken noktalar arasında son sıralarda yer alabilir. Ayrıca okul dışında herhangi bir eğitim alınması da tutum ya da eğitsel İnternet kullanımına yönelik etki etmediği ortaya çıkmıştır. Bu açıdan alınan eğitimlerin farklılık yaratmadığı sonucu çıkarılabilir.

Diğer taraftan araştırmada elde edilen bir diğer bulguda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz - yeterlik inançları ve İnternete yönelik tutumları ile ilgili yapılan çalışmada öğretmen adaylarının kaç yıldır bilgisayar kullandığı, hangi sıklıkla bilgisayar kullandığı bağımsız değişkenlerine göre değerlendirildiğinde eğitsel İnternet kullanımına yönelik öz - yeterlik inançları açısından herhangi bir fark oluşturmazken, ve İnternete yönelik tutumları açısından bakıldığında farklılık gözlemlenmektedir (Usta, Bozdoğan ve Yıldırım, 2007). Bilgisayar kullandıkça İnternete yönelik tutumlarında bir değişim meydana geldiğine göre öğretmen adaylarının tutumlarını daha da üst düzey çıkarta bilmek için BT derslerinde daha çok uygulamaya ağırlık vermek gerektiği söylenebilir.Elde edilen bulgulara göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bilgisayar kullanmaları İnternete yönelik tutumlarını etkilemektedir. Bilgisayar kullanmaları özyeterliklerini etkilememektedir. Bu durum bilgisayar kullanma deneyimlerinin İnternet kullanmaya yönelik tutumlarını olumlu etkilediğini göstermektedir. Ancak eğitsel kullanım özyeterliklerinde bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür. Bu açıdan öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanma deneyimlerinin olmadığı sonucu çıkarılabilir.

5.1. Sonuç ve Öneriler

Sonuç olarak sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımı öz-yeterlilik inançları ve İnternete yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu söylemek mümkündür. İnternete yönelik tutumlarının artırılması için öğretmen yetiştiren kurumlarda oluşturulan ders içerikleri ve uygulamaların öğretmen adaylarının kendine güven duygularını geliştirecek ve tutumlarında farklılık oluşturacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Bu gün İnternetin eğitim amacıyla ziyada iletişim amaçlı kullanıldığı ifade edilebilir. Bu sonucunda araştırmadan elde edilen sonuçla örtüşmediği görülmüştür. Ancak araştırmanın yapıldığı dönemdeki İnternete ulaşım imkânları ve İnternet alt yapısının bunda etkili olduğu söylenebilir.

- Buradan hareketle İnternete ulaşım imkânlarının artması, İnternet ağının yaygınlaşması ve eğitsel amaçlı veri tabanlarının güçlenmesi İnternet kullanım oranının ve eğitsel amaçlı kullanım oranlarının artmasında etkili olduğu düşünülmektedir.
- Çalışmada elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının internet yönelik tutumları cinsiyet, kendine ait bilgisayarı olma durumu, kaç yıldır bilgisayar kullandığı, hangi sıklıkla bilgisayar kullandığı ve okul dışında bir eğitim almadığı durumlarında farklılık göstermiştir. Eğitsel internet kullanımı özyeterliliği ise sadece cinsiyet değişkeninde fark göstermiştir. Bu bulgulara göre öğretmen adaylarının eğitsel internet kullanımı ile ilgili her hangi bir düşüncelerinin olmadığı sonucunu ortaya koyuyor. Eğitsel internet kullanmaları alışkanlıkları olmadıkları için eğitsel internet kullanma öz yeterliliklerinde bir değişiklik meydana gelmemiştir. Eğitsel internet kullanmaları alışkanlıklarının artırılması ve ders içeriklerinin eğitsel internet kullanma inançlarını artıracak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Alkan, C. *Eğitim Teknolojisi*, Anı Yayıncılık, Ankara 1998.
- Akpınar, Y. *Bilgisayar Destekli Öğretim ve Uygulamalar*, Ankara, 1999
- Balay, R. Kaya, A & Çevik, M.N. (2014). Öğretmenlerin İnternete yönelik tutumları ve eğitsel İnternet kullanım öz yeterlik inanç düzeyleri. *Karadeniz*. 21, 16-31.
- Bahar, H. H., Uludağ, E., & Kaplan, K. (2009). İlköğretim öğretmenlerinin bilgisayar ve İnternet tutumlarının incelenmesi (Kars ili örneği). *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 67-83.
- Bahar, H. H., İçli, H. H. & Gülaçtı, F. (2010). Ortaöğretim Öğretmenlerinin Bilgisayar ve İnternet Tutumlarının İncelenmesi (Erzincan Örneği), *Milli Eğitim Dergisi*, 186, 50-67.
- Baş, G. (2011). İlköğretim öğretmenlerinin eğitsel İnternet kullanımı öz yeterlik inançlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 1(2), 35-51.
- Baydaş, Ö., Gedik, N. & Göktaş, Y. (2013). Öğretmenlerin bilişim teknolojileri kullanımı: 2005-2011 yıllarının karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 41-54.
- Bensghir, T. K.(1996). Bilgi Teknolojileri ve Örgütsel Değişim, *Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları*, Ankara.
- Bozkurt, E., Demirer, V. & Şahin, İ. (2010). Fizik öğretmeni adaylarının İnternete yönelik tutumları ve eğitsel İnternet kullanım Özyeterlik inançları, *4th International Computer and Instructional Technologies Symposium*, Konya.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (11. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Ergin, A., *Öğretim Teknolojisi İletişim*, Anı Yayıncılık, (2.Baskı) Ankara, Ocak 1998.
- Eroğlu, A., Ünlü, H., Eroğlu, İ. & Yılmaz, B. (2011). Beden eğitimi öğretmeni ve beden eğitimi öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanımına yönelik yeterliklerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 13(1), 132-135.

- Güneş, A. (Editör), *Bilgisayar I-II Temel Bilgisayar Becerileri*, Pegem Akademi, Ankara, 2009
- Hakan, C., Hoşcan, Y., & Özkul, A. E., (Editörler). *Temel Bilgi Teknolojileri*, ESKİŞEHİR: Anadolu Üniversitesi Yayını No:1418
- Kara, H. & Demir, A.(2008). *İnternet programcılığı*. Pegem Akademi, Ankara,
- Kara, H. ve Demir, A. (2009). Bilişim Teknolojilerinin Türkiye’deki Tarihsel Gelişimi.*Fen, Sosyal ve Çevre Eğitiminde Son Gelişmeler Sempozyumu: 18-20 Kasım 2009 – Giresun: Bildiriler (s.356-362)*. Giresun: ÖNCÜ Gazete ve Matbaası.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*, 20. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Kaya, A., Balay, R. ve Adıgüzel, R. (2014). Öğretmen adaylarının eğitsel İnternet kullanım becerileri ile bilgi edinme becerileri arasındaki ilişki düzeyi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 83-99.
- Kayri, M. ve Günüç, S. (2009). İnternet bağımlılık ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(1), 157-175.
- Köse, S., Gencer, A.S., ve Gezer, K. (2007). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik tutumlar. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 44-54.
- Kutluca, T., ve Ekici, G. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ve öz-yeterlilik algılarının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38,177-188.
- Hew, K. F., & Brush, T. (2007). Integrating technology into K-12 teaching and learning: Current knowledge gaps and recommendations for future research. *Educational Technology Research and Development*, 55(3), 223-252.
- Oral, B. (2004). Öğretmen adaylarının İnternet kullanma durumları. *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*. İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi. Malatya
- Seferoğlu, S. S. Akbıyık, C. ve Bulut, M.(2008) “İlköğretim Öğretmenlerinin Ve Öğretmen Adaylarının Bilgisayarların Öğrenme/Öğretme Sürecinde Kullanımı İle İlgili Görüşleri”, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35: 273-283.

- Şahin, İ. (2009). Eğitsel İnternet kullanım öz-yeterliği inançları ölçeğinin geçerliği ve güvenilirliği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 461-471.
- Topal, M. ve Akgün, E. (2015) Eğitim fakültesinde okuyan öğretmen adaylarının eğitim amaçlı İnternet kullanımı Özyeterlik algılarının incelenmesi: Sakarya Üniversitesi Örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(1), 343-364
- Tuncer, M. ve Özü, A. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının eğitsel İnternet kullanımına yönelik Özyeterlik inançları. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* 7(2), 1079-1091.
- TÜİK 22 Ağustos 2014 Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması, 2014 Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni, Sayı: 16198, 22 Ağustos 2014, Saat: 10:00
- Usta, E., Bozdoğan, A.E. ve Yıldırım, K. (2007). Sınıf öğretmeni adaylarının İnternet kullanımına ilişkin tutumlarının değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 8(1), 209-222.
- Yenilmez, K., Turgut, M., Anapa, P. ve Ersoy, M. (2011). İlköğretim matematik öğretmeni adaylarının eğitsel İnternet kullanımına yönelik Özyeterlik inançları. 5. *Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumunda* sunulmuştur. Elazığ, Fırat Üniversitesi.
- Yeşilyurt, S., & Gül, Ş. (2011). Ortaöğretim öğrencilerinin bilgisayar ve bilgisayar kullanımına yönelik tutum ve görüşleri (Erzurum Örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 185-203.

EKLER

EK 3 Açıklama Metni ve Kişisel Bilgi Formu

Sevgili öğrenciler,

Bu araştırma Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilgiler Öğretimi Bilim Dalında yürütülen yüksek lisan tez çalışmasıdır. Bu çalışma ile “Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının İnternet Kullanımına İlişkin Tutumları ve Eğitsel İnternet Kullanımına Yönelik Özyeterlik İnançları” belirlenmeye çalışılacaktır. Bu amaca ulaşmak için veriler toplanacaktır. Sırasıyla;

- A. Kişisel Bilgi Formu
- B. Eğitsel İnternet Kullanım Özyeterlik İnanç Ölçeği,
- C. İnternet Kullanımına Yönelik Likert Tutum Ölçeği

olmak üzere toplam beş ölçme aracı uygulanacaktır. Lütfen bütün ölçeklerin yönergelerini dikkatli bir şekilde okuyarak cevaplayınız. Katılımcı olarak içtenlikle sağlayacağınız katkılardan dolayı teşekkür ederiz.

Araştırmacı

Tez Danışmanı

Öğr.Gör. Abdullah DEMİR

Doç.Dr. Süleyman ELMACI

Giresun Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri
Bölümünü

Giresun Üniversitesi

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümünü

A. KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Cinsiyet	( ) Kadın	( ) Erkek		
2. Sınıf	( ) 1. Sınıf	( ) 2. Sınıf	( ) 3. Sınıf	( ) 4. Sınıf
3. Kendinize ait bilgisayarınız var mı?	( ) Evet	( ) Hayır		
4. İnternet bağlantınız var mı?	( ) Evet	( ) Hayır		
5. İnternet erişiminizi ne şekilde sağlıyorsunuz?	( ) Mobil	( ) evde kendime ait net bağlantım ile	( ) okulda genel ağ ile	( ) yurttan genel ağ ile

<u>6. Kaç yıldır bilgisayar kullanıyorsunuz?</u>	☐ 1-4 yıl (Üniversite yıllarından beri)
	☐ 5-7 yıl (Lise yıllarından beri)
	☐ 8-10 yıl (İlköğretim ikinci kademe yıllarından beri)
	☐ 11 yıl ve üzeri (İlköğretim birinci kademe yıllarından beri)
<u>7. Hangi sıklıkla bilgisayar kullanıyorsunuz?</u>	☐ Her gün ☐ 1-2 saat
	☐ Her hafta ☐ 3-4 saat
	☐ Her ay ☐ 5 saat ve üzeri ☐ Diğer (.....)
<u>8. Hangi sıklıkla İnternet kullanıyorsunuz?</u>	☐ Her gün ☐ 1-2 saat
	☐ Her hafta ☐ 3-4 saat
	☐ Her ay ☐ 5 saat ve üzeri ☐ Diğer (.....)
<u>9. Bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik okul dışında herhangi bir eğitim aldınız mı?</u>	☐ Evet ☐ Hayır
<u>10. Eğer aldıysanız hangi düzeyde aldınız?</u>	başlangıç Orta ve ileri düzey şeklinde tanımlanabilir.
<u>11. En çok hangi amaçla bilgisayar kullanıyorsunuz? (Tek seçenek işaretleyiniz)</u>	☐ Eğitim öğretim (ödev hazırlama, araştırma yapma vs.)
	☐ Sosyal iletişim (Facebook, Twitter vs.)
	☐ e-posta
	☐ Alışveriş
	☐ Ödemeler (ne ödemesi olduğunu örneklendir)
	☐ Zaman geçirmek
	☐ Gazete okumak
	☐ Oyun Oynama (bahis, İnternet oyunu gibi ayrı ayrı da yazılabilir)
	☐ Para kazanmak (web tasarımı vb)
	☐ Diğer (.....)

EK 2 Eğitsel İnternet Kullanım Özyeterlik İnancı Ölçeği

Aşağıdaki her bir ifade için görüşünüzü yandaki uygun kutucuğu işaretleyerek belirtiniz:		Tamamen Yetersizim	Kısmen Yeterliyim	Yeterliyim	Oldukça Yeterliyim	Tamamen Yeterliyim
1.	İnternette, bilgi kaynaklarına ulaşmak için					
2.	İnternette, arkadaşlarımla veri paylaşmak için					
3.	İnternette, okul proje/ödevlerimle ilgili araştırmalar yapmak için					
4.	İnternette, yapılmış-yayınlanmış makale ve yayınları incelemek için					
5.	İnternette, eğitim-öğretim amaçlı programları (yazılımları) incelemek için					
6.	İnternette, eğitim-öğretim amaçlı İnternet sitelerini incelemek için					
7.	İnternette, dersimle ilgili videoları izlemek ve indirmek için					
8.	İnternette, güncel bilgileri ve yenilikleri öğrenmek için					
9.	İnternette, etkileşimli program örnekleri bulmak için					
10.	E-öğrenme portalları ile derse ve sınav uygulamalarına katılmak için					
11.	İnternette, proje/ödev konularıyla ilgili resim indirmek için					
12.	Derslerde anlatılan ve dikkatimi çeken konular hakkında İnternette detaylı arama yapmak için					
13.	E-kitap bulup indirmek için					
14.	İnternette, eğitim amaçlı forumlardan yararlanmak için					
15.	E-sözlük kullanmak için					
16.	İnternette, yabancı dillerle ilgili kaynaklara ulaşmak için					
17.	Web sitelerinden derslerle ilgili notları/yazıları okumak için					
18.	İnternette, genel kültür konularını öğrenmek için					
19.	Ders/ödevlerim hakkında arkadaşlarla İnternette (MSN/Yahoo Messenger v.b.) iletişim kurmak için					
20.	İnternet arama motoru (Google, Yahoo v.b.) kullanmak için					
21.	İnternette, eğitsel oyun aramak için					
22.	İnternet üzerinden veri tabanı kullanmak için					
23.	İnternette, yabancı dildeki (örneğin, İngilizce) metinleri çevirmek için					
24.	Resmi sitelerden (örneğin, www.meb.gov.tr) ilgili kanun ve yönetmelikler hakkında bilgi edinmek için					
25.	İnternette, eğitimsel güncel haber ve olayları takip etmek için					
26.	İnternette, farklı öğretim model ve yöntemleri hakkında bilgi edinmek için					
27.	Eğitim dergilerini İnternet üzerinden takip etmek için					
28.	İnternette kütüphaneye erişmek için					

EK 3 İnternet Kullanımına Yönelik Likert Tutum Ölçeği

	Aşağıdaki her bir ifade için görüşünüzü yandaki uygun kutucuğu işaretleyerek belirtiniz:	Hiç Katılmam	Katılmam	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	İnternet insanların eğitilme hakkını kullanmalarını sağlayan bir araçtır.					
2	İnternette öğrendiğim konuyu istediğim kadar tekrar edebilmek beni rahatlatıyor.					
3	İnternet öğretmenin veriminde artış sağlar.					
4	Bence İnternet öğretimin kalitesini artırıyor.					
5	İnternette kendi hızıma uygun öğrenme fırsatı yakalıyorum.					
6	İnternette öğrenci merkezli yaklaşımla öğretim yapılması öğrenme isteğimi artırıyor.					
7	İnternette öğrenmek beni eğlendiriyor.					
8	İnternet öğretimi sıkıcılıktan kurtarır.					
9	İnternet süper bir kütüphanedir.					
10	İnternet eş zamanlı bilgi alışverişi sağladığından ilgimi çekiyor.					
11	İnternette istediğim kaynağa ulaşmak beni sevindiriyor.					
12	İnternette araştırma yapmak bana sıkıcı gelir.					
13	Araştırma yaparken İnternetten yararlanmam.					
14	İnternet araştırma yapma isteğimi artırıyor.					
15	İnternet üzerinden tarama yapmaktan hoşlanmıyorum.					
16	İnternet sayesinde yeni insanlarla tanışıyorum.					
17	İnternette uzak ülkelerden yeni dostlar ediniyorum.					
18	İnternette uzak ülkelerden yeni dostlar edinmek beni mutlu ediyor.					
19	Sorunlarımı İnternet yoluyla farklı kesimlerden kişilerle paylaşmak beni rahatlatıyor.					
20	Keşke bütün dersler İnternet aracılığıyla verilseydi.					
21	İnternetteki öğretimin zevkli olduğunu düşünmüyorum.					
22	İnternette öğretim ilgi çekicidir.					
23	Bana göre İnternette öğrenme, öğretimi daha etkin kılar.					
24	Haberleşmelerimi İnternet aracılığıyla yapmam.					
25	İnterneti iletişimde kullanmam.					
26	Mektup yazmak yerine e-mail kullanırım.					
27	İnternette kendimi özgürce ifade edebiliyorum.					
28	İnternet bana göre, fikirlerin özgürce tartışıldığı en iyi ortamdır.					
29	Dünyadaki olayları izlemek için ana başvuru kaynağım İnternettir.					
30	İnternet bilginin en kolay paylaşıldığı yerdir.					
31	İnternet benim için iletişimde ana kaynaktır.					

ÖZGEÇMİŞ

01.09.1970 tarihinde Giresun'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Giresun'da; lisans öğrenimini Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Bilgisayar Öğretmenliği Bölümünde tamamladı. Giresun Endüstri Meslek Lisesi Bilgisayar Bölümünde Bilgisayar öğretmeni ve bilgisayar bölüm şefi olarak görev yaptı. KTU Giresun Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümünde Öğretim Görevlisi olarak görev yaptı. Halen Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri bölümünde öğretim görevlisi olarak görev yapan Abdullah DEMİR, evli ve üç çocuk babasıdır.

